12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2001 ՈՒՐԲԱԹ 185 (2389)

Ազգ
Azg
armenian daily

Ադրբեջանում ձերբակալվել են «Ալ Ղաիդայի» հետ կապված գործիչներ

Բաքուն ուզում է կառույցի պոչը մցնել Հայաստան

ԲԱՔՈՒ, 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ANS գործակալության տեղեկացմամբ, Ադրբեջանի ԱԱ նախարարությունը միջոցներ է իրականացնում Ադրբեջանում գործող միսիոներական կազմակերպությունների եւ «Ալ Ղաիդա» կազմակերպության կապերի բացահայտման նպատակով: Ստուգումներ են անցկացվել Իսլամական օրենքի վերածննդի կազմակերպության գրասենյակում: Օրինապահները դադարեցրել են այս կազմակերպության գործունեությունը, կալանել կրոնական դասագրքեր եւ 550 հազար դոլար: Ճշտվել է, որ գումարն անօրինական է մուտք գործել Ադրբեջան: Իրավապահ մարմինները ձերբակալել են կառույցի 3 պարագլուխների՝ ծագումով Հորդանանից, Սաուդյան Արաբիայից եւ Քաթարից: Նշված կառույցը արդարադատության նախարարության կողմից գրանցվել է 1994 թ.-ին եւ ըստ վերընշյալ աղբյուրի, գործել է կրոնի ազատության օրենքի սահմանած շրջանակներից դուրս: Ըստ Ադրբեջանի ԱԱՆ խոսնակ Արազ Քորբանովի, կառույցի անդամներից մեկը 1988-1991 թթ. իբր թե բնակվել է Հայաստանում եւ ներկայումս հետաքննվում է, թե նա վարժանքներ անցե՞լ է ՀՀ տարածքում:

ԱՄՆ ԿՈՆԳՐԵՍ

907 ուղղումը վտանգի տակ է

Ներկայացուցիչների պալատում լսումներ Հարավային Կովկասի վերաբերյալ, ԱՄՆ իշխանությունները դեռեւս չեն արձագանքել նախագահ Քոչարյանի նամակին

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Նյու Յորք

Հոկտեմբերի 10-ին ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատում Եվրոպայի հարցերով ենթահանձնաժողովն անցկացրեց լսումներ, որոնք վերաբերում էին Հարավային Կովկասում եւ Կասպիցի տարածաշրջանում ԱՄՆ հետաքրքրություններին, շահերին: Նախապես նշենք, որ Վաշինգտոնն առաջնային է համարում Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի կառուցումը, հայ-ադրբեջանական, հայ-թուրքական հարաբերությունների կարգավորումը, ԼՂ հակամարտության կարգավորման հարցում Թուրքիայի միջնորդությունը: Ինչ վերաբերում է Վրաստանին, ապա ԱՄՆ-ը չափազանց կարեւորում է վրաց-թուրքական քաղաքական, տնտեսական, ռազմական, մշակութային հարաբերությունների առավել խորացումը՝ որպես Հարավային Կովկասը Ռուսաստանի ազդեցության ոլորտից դուրս բերելու կարեւորագույն բաղկացուցիչ: Համենայն դեպս, այդպես է եղել վերջին 10 տարիներին ԽՍՀՄ փլուզումից հետո:

ՀՅԴ Հայ դատի հանձնախմբի Վաշինգտոնի մամլո պատասխանատու Էլիզաբեթ Չուլջյանը հեռախոսով «Ազգի» թղթակցին տեղեկացրեց, որ ելույթ ունեցողները հիմնականում կենտրոնացել են Հայաստանի, Վրաստանի, Ադրբեջանի, Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթամուղի, Ազատության աջակցության 907 հոդվածի վրա: Օրիորդ Չուլջյանը, որ ներկա էր եղել լսումներին, նշեց, որ Ներկայացուցիչների պալատն ունկնդրել է երեք հիմնական ելույթներ՝ Չարլզ Ֆեյրբանքս (Ջոնս Հոփկինսի համալսարանի Կենտրոնական Ասիայի եւ Կովկասի հարցերով տնօրեն), Բրենդա Շաֆֆեր (Հարվարդի համալսարանի կասպիական ուսումնասիրությունների ծրագրի տնօրեն) եւ Ջեյնը Բարան (զբաղվում է Վրաստանի հարցերով):

Տես ♦ էջ 2

«ՌՈՒՄԲ ԵՎ ՀԱՑ»

Գժոխային գիշեր Քաբուլում եւ շրջակայքում

Երեկ գիշեր Թալիբանական Աֆղանստանի դեմ կիրակի օրն սկսված ամերիկա-բրիտանական հարձակումների ամենաասաստիկ ռմբակոծումները տեղի ունեցան: «Էֆ-16» ամերիկյան օդանավերը տեղի ժամանակով 5:30-ին իրարահաջորդ հարձակումներ ձեռնարկեցին մայրաքաղաք Քաբուլի եւ շրջակայքի վրա: Առայժմ տեղեկություններ չկան կործանումների եւ հնարավոր զոհերի մասին: Ամերիկյան պաշտոնական աղբյուրները երեկոյան պարզապես նշեցին, թե հարձակումները կատարվել են բացառապես զինվորական օբյեկտների վրա եւ թե այս անգամ օգտագործել են «Բանկըր-բասթըրս» տիպի ռումբեր, որոնք նախատեսված են բունկերների եւ ստորգետնյա կառույցների պայթեցման համար:

Նախորդ գիշերվա ռմբակոծումների կապակցությամբ Պակիստանում Աֆղանստանի դեսպան Աբդուլ Սալամ Զաեֆը հայտարարեց, որ դրանց հետեւանքով ավելի քան 125 մարդ է զոհվել Քաբուլի մոտ գտնվող մի գյուղում: Պենտագոնը ոչ հերքեց եւ ոչ էլ հաստատեց այդ տեղեկությունը: Թալիբների դեսպանը պատասխանելով Պակիստանում ամերիկյան 2 բազաներում ցամաքային ուժերի ներկայության մասին հարցին, ասաց. «Երբ որ Մ. Նահանգները ցամաքային ուժեր մտցնի Աֆղանստան, հենց այդ ժամանակ էլ կսկսվի իսկական պատերազմը, եւ ոչ այժմ»:

Երեկ առաջին անգամ ամերիկա-բրիտանական օդուժը ցերեկով հարձակվեց Քաբուլի վրա, ինչը ավելացրեց թալիբների հակառակորդ «Հյուսիսային դաշինքի» ուժերի հույսերը, որ շուտով հնարավորություն կստանան ամերիկյան օգնությամբ հարձակում գործելու թալիբների վրա:

Մյուս կողմից, Պակիստանում երեկ դրակոնյան օրենքներ հաստատվեցին փողոցային ցույցերի եւ անկարգությունների նկատմամբ, վախենալով, որ այսօր ուրբաթ, մահմեդականների աղոթքի եւ հանգստի օրը, նոր ընդվզումներ պատահեն երկրի տարբեր քաղաքներում ընդդեմ գեներալ Փերվեզ Մուշարաֆի վարչակարգի: Թալիբները երեկ ՄԱԿ-ի մարդասիրական օգնության Աֆղանստան մուտքը թույլատրելու համար հսկայական մաքսեր պահանջեցին:

Ռոպեավճարին՝ ո՛չ, ո՛չ, ո՛չ

Անդրանիկ Մանուկյանն արդեն հոգնել է այս խոսքերը կրկնելուց

Երբ՞ փորձենք հաշվել, թե ռոպեավճար կիրառելու «Արմենտելի» որոշումից հետո ՀՀ կառավարությունը, մասնավորապես, տրանսպորտի ու կապի նախարար Անդրանիկ Մանուկյանը քանի՞ անգամ է, պատասխանելով լրագրողների հարցերին, բառացիորեն արտաբերել այս խոսքերը՝ «Ռոպեավճար չի կիրառվելու», երեւի թե կանգնենք մի քանի տասնյակը: Սակայն երեկ կրկին ու կրկին լրագրողները ստիպեցին պրն Մանուկյանին կրկնել: Ընդ որում, ինչքան

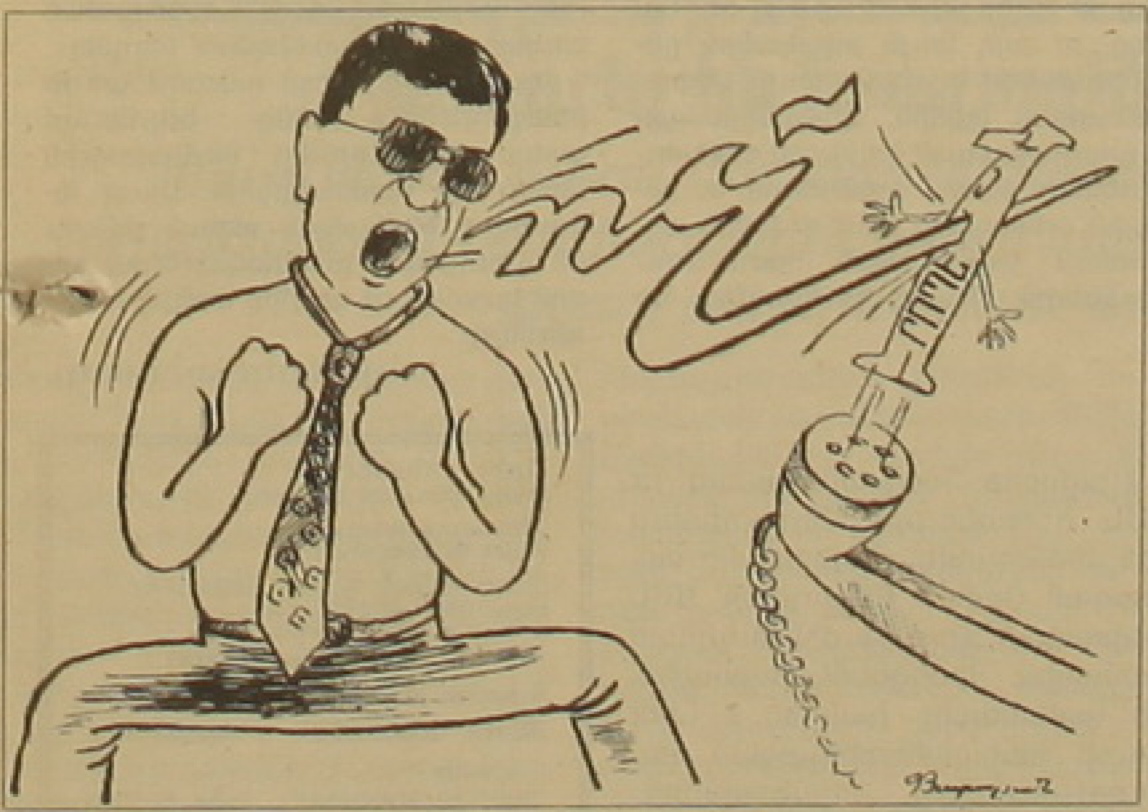

ՀՀ կառավարության անդամներն ու «Արմենտելը» շատ են խոսում ռոպեավճարի կիրառման-չկիրառման մասին, այնքան հարցն ավելի հետաքրքիր նրբերանգներ է ստանում:

Ըստ նախարարի, կառավարության կարծր դիրքորոշումը չի փոխվել տարբեր առաջարկներից հետո էլ, որոնք վերաբերում են ռոպեավճարի կարգի մի քանի սրբագրումներին՝ սոցիալապես անապահով խավերին ռոպեավճարից ազատելու մասին, ռոպեավճարի կիրառումը միայն բիզնեսի, իրավաբանական անձանց համար, ռոպեավճարից ազատման 120 ռոպեն 300 կամ 200 դարձնելու վերաբերյալ: «Կառավարությունը «Արմենտելին» միանշանակ ասում է՝ դուք ունեք իրավունքներ եւ պարտականություններ, իրավունքների մեջ մտնում է ռոպեավճար կիրառելը, պարտականությունների մեջ՝ շատ շատ բաներ: Կատարեք ձեր պարտականությունները՝ կիրառեք ռոպեավճար», ամենամատչելի լեզվով բացատրեց պրն Մանուկյանը: Նախարարը լրագրողներին ու ժողովրդին կոչ արեց ուշադրություն չդարձնել «Արմենտելի» այն հայտարարություններին, թե, ասենք, ամսի 15-ից ուղարկվելու են հաշիվները: «Թող ուղարկեն, դուք էլ մի վճարեք», կոչ է անում նախարարը:

Ինչ վերաբերում է ինտերնետային եւ բջջային հեռախոսների սակագների իջեցմանը, ապա «դրանք շատ չնչին են»:

Կատարե՞լ է, վերջապես, «Արմենտելն» իր ներդրումային պարտավորությունները, թե՞ ոչ: Հարցի պատասխանը ենթադրաբար շուտով կիմացվի, քանի որ նախարարը երեկ ասաց, որ մնացել է միայն ստուգել Լոռու մարզում ընկերության կատարած (կամ չկատարած. Գ. Մ.) ներդրումները:

Գ. Մ.

Ադրբեջանը «շատ է ուզում» հասնել խաղաղության

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Հայաստանի կողմից միջազգային հանրության տեսակետների անտեսումը կարող է տարածաշրջանում այլ զարգացումների բերել, սակայն, Ադրբեջանը մտադիր է հասնել ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորմանը», բրիֆինգի ժամանակ հայտարարել է Ադրբեջանի արտգործնախարար Գուլիեւը: Ըստ ադրբեջանական Our century գործակալության, հակամարտության ուժային լուծման հնարավորության վերաբերյալ Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի խոսքերը մեկնաբանելով, Գուլիեւն ասել է, թե նման հայտարարություններն իր համար նոր եւ զարմանալի չեն: «Մի օր Ադրբեջանը ստիպված կլինի հրաժարվել խաղաղ բանակցություններից, եւ երբ մենք սկսենք դուրս հանել ահաբեկիչներին մեր տարածքներից, ոչ ոք մեզ «ագրեսոր» չի անվանի», ասել է Ադրբեջանի արտգործնախարարը: Վիլայաթ Գուլիեւի համոզմամբ, այդ դեպքում ադրբեջանական բանակի բոլոր գործողությունները օրինական կլինեն:

ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ

Ի՞նչ է անելու Հայաստանը, եթե Միջին Ասիան ներքաշվի պատերազմի մեջ

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ նախագահին առընթեր Ազգային անվտանգության խորհրդի քարտուղար, պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը հոկտեմբերի 8-9-ին մեկնել էր Տաջիկստանի մայրաքաղաք Դուշանբե՝ մասնակցելու Հավաքական անվտանգության պայմանագրի (ՀԱՊ) երկրների Անվտանգության խորհրդի քարտուղարների արտահերթ նիստին:

«Զվարթնոց» օդանավակայանում այսօր պատասխանելով լրագրողների հարցերին, նա նշեց, որ քննարկվել են ահաբեկչության դեմ պայքարի խնդիրները: Ս. Սարգսյանը նշեց, որ կոմիտեի նիստը բավականին ներկայացուցչական է եղել, մասնակցել են նաեւ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններ, որոնք այսօր ԱՊՀ անդամ չեն, նրանց անվտանգության խորհուրդների քարտուղարները: ՀԱՊ նիստին չի մասնակցել միայն Թուրքմենստանը:

«Եթե միջինասիական պետությունները ներքաշվեն պատերազմի մեջ, կոլեկտիվ անվտանգության պայմանագրով, ի՞նչ գործողություններ են նախատեսվում Հայաստանի համար» հարցին պատասխանելով, Ս. Սարգսյանը նշեց, որ կոլեկտիվ անվտանգության պայմանագրով եւ պայմանագրից բխող համաձայնագրով ստեղծվել են ռեգիոնալ համատեղ ուժեր՝ Միջին Ասիայում, ՌԴ մասնակցությամբ, ինչպես նաեւ հայ-ռուսական համատեղ զորախումբը:

Պաշտպանության նախարարը գտնում է, որ այսօր դժվար է ասել, թե Հայաստանն ինչ մասնակցություն կունենա, համենայն դեպս, ըստ նրա, մենք ունենք պարտավորություններ: «Զուտ մեր զորքերի մասնակցությունը, ինչպես գիտեք, ԱԺ խնդիրն է, ես չեմ կարծում, թե այդպիսի խնդիր կլինի, բայց ռազմատեխնիկական համագործակցության հարցեր անպայման կառաջանան», նշեց նա:

Կարո՞ղ է արդյոք Վրաստանում իրավիճակի ապակայունացումն անդրադառնալ նաեւ ընդհանուր տարածաշրջանի անվտանգության ու կայունության վրա հարցին ի պատասխան, նախարարը նշեց, որ «Բոլոր պարագաներում Վրաստանում ապակայունացումը վնաս է մեր երկրին, նույնիսկ, եթե դա չտարածվի ամբողջ տարածաշրջանում, այդ ապակայունացումը անմիջապես ազդում է մեր տնտեսության եւ մյուս ոլորտների վրա»:

Անվտանգության խորհրդի քարտուղարների նիստում քննարկվել է միջպետական հակաահաբեկչական մարմին ստեղծելու հարցը: Ս. Սարգսյանը նշեց, որ խոսքը մի մարմնի մասին է, որը պետք է կոորդինացնի բոլոր ներկայացուցչական մարմինների աշխատանքը: Ըստ նրա, յուրաքանչյուր երկիր այդ կոմիտեում պիտի ներկայացված լինի մի անձնավորությամբ, որն իր երկրում կկոորդինացնի հակաահաբեկչական գործողությունները, որպեսզի կոմիտեի մակարդակով աշխատանքը համակարգված լինի:

Ժողովրդավարության կայացման կարեւորագույն պայմանը մարդկանց քաղաքական եւ քաղաքացիական ազատությունների պաշտպանությունն է, ժողովրդավարական համակարգում ոստիկանության գործունեությունն ուղղված է օրենքի շրջանակներում հասարակական եւ պետական-քաղաքական կյանքի կազմակերպմանը նպաստելուն: Ոչ ժողովրդավարական համակարգում ոստիկանությունը մարդկանց իրավունքների ու ազատությունների պաշտպանության փոխարեն միջամտություններ է արել նրանց կյանքում, իսկ մասնակիցները միջադեպերն արձանագրում են, որ մենք դեռեւս շատ հեռու ենք իրական ժողովրդավարական պետություն կոչվելուց:

Ազգաբանական հետազոտությունների հայկական կենտրոնի ղեկավար Հրանուշ Խառատյանն անդրադարձավ արտագաղթի խնդիրներին: Նրա կարծիքով, ահռելի չափերի հասնող արտագաղթի պատճառը ոչ միայն ծանր սոցիալ-տնտեսական պայմաններն են, այլ խոսքը դարձյալ վերաբերում է «շարքային» քաղաքացիներին): Նա շեշտեց նաեւ, որ իրավապահ մարմիններն իրենք են շատ հաճախ խախտում օրենքը, դաժանորեն ծեծում մարդկանց, զենք կիրառում եւ մնում անպատիժ:

«Պատանեկան նվաճումներ» կազմակերպության տնօրեն Արմինե Հովհաննիսյանը, կարեւորելով երեխաների իրավական դաստիարակությունը, նշեց, որ հանրակրթա-

Ոստիկանության դերը ժողովրդավարական համակարգում

Սեմինարի նպատակն է նպաստել մեր երկրում ժողովրդավարության կայացմանը

մակարգին բնորոշ է հասարակության օտարվածությունը իշխանություններից, եւ ոստիկանությունն այդ օտարումը պահպանելու գործիքն է: Չնայած Հայաստանն իրեն ժողովրդավարական պետություն է հռչակել, իրականում պատկերն այլ է: Այս մտայնությունն էին արտահայտում «Ոստիկանության դերը ժողովրդավարական համակարգում» թեմայով սեմինարի մասնակիցները: Սեմինարը կազմակերպել էր Ռազմավարական եւ ազգային հետազոտությունների ազգային կենտրոնը ՀՀ-ում Գերմանիայի Ղաշնային Հանրապետության դեսպանության օժանդակությամբ: Քննարկմանը մասնակցում էին ՆԳ համակարգի, իշխանության թեւերում այդ համակարգին առնչվող պաշտոնյաներ, հասարակական, քաղաքական կազմակերպությունների, անկախ հետազոտական կենտրոնների ներկայացուցիչներ: Ելույթ ունեցողները հիմնականում նշում էին, որ ոստիկանությունը, ՆԳ համակարգը մեր երկրում չեն նպաստում ժողովրդավարական համակարգի ծեւավորմանը, այլ կատարում են ճիշտ հակառակ դերը:

Հայաստանի հելսինկյան կոմիտեի ներկայացուցիչ Ավետիք Իշխանյանի խոսքերով՝ ոստիկանական համակարգի ներկայացուցիչները մեր երկրում կամայականություն են իրականացնում եւ մնում անպատիժ: Նա օրինակ բերեց ընտրությունների ժամանակ կատարվող օրինախախտումները, երբ ոստիկանը, լինելով դիտորդի դերում, պաշտպանում է անօրինականությունը եւ ոչ թե հակառակը: Պրն Իշխանյանի խոսքերով՝ չբացահայտված սպանությունները, Պետրոս Սահակյանի ծեծբակալությունը, «Առագաստ» սրճարանում տեղի ունեցած

լեւ այն, որ իրենց իսկ երկրում մարդիկ օրենքով պաշտպանված չեն: Մեր իրականության մեջ օրենքը գրվել եւ կիրառվում է ոչ թե «շարքային» քաղաքացիների, այլ պաշտոնյաների, կամ էլ, ի դեմս այդ պաշտոնյաների, «տանիք» ունեցող անձանց համար: Մարդիկ խուսափում են դիմել ոստիկանությանը եւ շատ դեպքերում պաշտպանություն ակնկալելու փոխարեն կարիք ունեն պաշտպանվելու այդ համակարգում տիրող կամայականություններից:

«Ընդդեմ իրավական կամայականության» կազմակերպության տնօրեն Լարիսա Ալավերդյանն իր ելույթում շեշտը դրեց ոստիկանության մասին օրենքի թերությունների վրա եւ նշեց, թե դրանում հստակեցված չէ ռազմական ոստիկանության, պետավտոտեսչության գործունեությունը եւ դրանք շարունակում են տեռոր իրականացնել մարդկանց նկատմամբ (իհարկե, կան դպրոցներում այս ուսումնական տարվանից սկսած դասավանդվում են մարդու իրավունքներ, քաղաքացիական կրթություն, պետություն եւ իրավունք առարկաները: Սակայն հասարակության մեջ ծեւավորված կարծիքը, թե ոստիկանությունը կամայականություններ իրականացնող մարմին է, շատ դեպքերում առաջ է քաշում երեխաների տրամաբանական հարցը՝ իսկ ինչո՞ւ այսօրվա իրականությունը եւ դասագրքերում գրվածը հակասում են միմյանց:

Հնչեց նաեւ կարծիք, թե ժողովրդավարական պետություն կառուցելուց առաջ պետք է նախ եւ առաջ կայանա քաղաքական դաշտը, փոխվի հասարակական գիտակցությունը: Իսկ ոստիկանությունը ոչ թե ծառայի որպես խմբակային շահերի կամակատար, այլ լինի օրենքի հասարակական շրջանառության երաշխավոր:

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՀԱՆԵՓՅԱՆ

Մտավորականության ընդունելություն Թումանյան Վիլլայում

Այսօր՝ հոկտեմբերի 12-ին, ժամը 18:00-ին, Թուֆենկյան դիզայն-շինարարական ընկերությունը կազմակերպում է հայ մտավորականության ընդունելություն Նորք-Մարաշում կառուցված Թուֆենկյան ժառանգական առաջին հյուրանոցում՝ Ավան Վիլլա Երեւանում (հասցեն՝ Նորք-Մարաշ, 13-րդ փող., տուն 16):

Հավատարիմ մնալով իր սկզբունքներին, Թուֆենկյան ընկերությունն անսովոր միջոցառում է նախատեսել՝ հրավիրելով հայ ստեղծագործ մտավորականության անվանի գործիչների, նպատակ ունենալով եւս մեկ առիթ ստեղծել հայ մտավորականության ներկայացուցիչների հավաքույթի համար:

Հյուրերին կներկայացվեն Թուֆենկյան դիզայն-շինարարություն ընկերության ստեղծման պատմությունն ու գործընթացը, ոճի եւ կառուցման տեխնոլոգիաների առանձնահատկությունները, ընկերության ապագա ծրագրերը:

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԲԱԺԻՆ

Սոցծառայության երկու կենտրոն Գյումրիում

Գյումրիում սոցծառայության մեկ կենտրոնի փոխարեն այսուհետեւ կգործի երկու նման կենտրոն: Շիրակի մարզպետարանի որոշմամբ կատարված կառուցվածքային այս փոփոխությունը, որով օգոստոսից ստեղծվել է երկրորդ կենտրոնը, թելադրված էր ծառայության աշխատանքի լարվածության թեթեւացման եւ քաղաքացիների սպասարկման բարելավման անհրաժեշտությամբ: Մասնավորապես յուրաքանչյուր փաստաթղթի ընթացքում նախկինում գործող միակ կենտրոնում մարդկանց մեծ ու հոգնեցնող հերթեր էին գոյանում, իսկ կուտակված մեծաքանակ տվյալների մշակումը ծգծգումների, նաեւ սխալների տեղիք էր տալիս:

Երկրորդ կենտրոնի ստեղծումը, նաեւ ծառայությունը քաղաքի բնակչության մի մասին մոտեցնելուն ուղղված քայլ է:

Գ. Մ.

Ներկայացվեց Հայաստանի փորձը

Անշարժ գույքի բնագավառում կատարված փոփոխությունները 10 տարում

Անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների գրանցման համակարգերին եւ ընդհանրապես անշարժ գույքի շուկայի խնդիրներին էր նվիրված ՄԱԿ-ի Եվրոպայի տնտեսական հանձնաժողովի մարդկային բնակավայրերի զարգացման կոմիտեի հողի կառավարման խմբի նիստը: Դրան մասնակցելու նպատակով Հայաստան էին ժամանել 15 երկրների անշարժ գույքի կադաստրի գերատեսչությունների ղեկավարները: Աշխատանքային երկու օրերի ընթացքում կքննարկվեն երեք հիմնական թեմաներ՝ Հայաստանի կադաստրի համակարգի փորձը, հողի կադաստրի դերը պետական, մասնավոր հաստատությունների եւ անհատների գործունեության համար, գյուղական բնակավայրերի զարգացումը եւ հողի կառավարումը:

Երեկ մինչ հիմնական ելույթ ունեցողի՝ Անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի նախագահ Մանուկ Վարդանյանի խոսքը, տարածքային կառավարման նախարար Հովիկ Աբրահամյանն ընթերցեց վարչապետի ողջույնը: Այնուհետեւ Մանուկ Վարդանյանը ներկայացրեց անշարժ գույքի բնագավառում Հայաստանի անցած ուղին սկսած 1991 թ.-ից: Նա նշեց, որ այդ նույն թվականին ընդունված երեք կարեւորագույն՝ սեփականության մասին, գյուղացիական եւ գյուղացիական կոլեկտիվ տնտեսությունների մասին օրենքներով եւ հողային օրենսգրքով հիմք դրվեցին այս ոլորտում շուկայական հարաբերություններին: Դրանց հետեւանքով ծեւավորվեց հողի սեփականատերերի խավը՝ 350 հազար մարդ: 200 հազար քաղաքացիներ էլ ծեռք բերեցին իրենց տներին կից հողամասերի սեփականության իրավունք: Բացի դրանից, ծեւավորվեցին 2,5 մլն այսպես ասած անշարժ գույքի միավորներ: Այս ամենից հետո առաջացավ հողի եւ գույքային սեփականության իրավունքների պաշտպանության եւ ճանաչման անհրաժեշտությունը:

Առաջին քայլը կադաստրային քարտեզների ստեղծումն էր: Քարտեզագրման աշխատանքներն իրականացնելու նպատակով անցկացվեցին մրցույթներ, ինչի շնորհիվ, ըստ Անշարժ գույքի կադաստրի կոմիտեի նախագահի, երեք տարվա ընթացքում 1 միավոր անշարժ գույքի կադաստրային քարտեզագրման ինքնարժեքը նվազեց 48 տոկոսով: Տնտեսված գումարները կազմեցին տարեկան 500 հազար դոլար: Այդ միջոցներն ուղղվել են լրացուցիչ քարտեզագրման աշխատանքներին: Ներկայումս քարտեզագրվել է 550 համայնք, որոնցից 20-ը քաղաքներ են:

Այս ոլորտի կարեւոր խնդիրներից Մանուկ Վարդանյանը նշեց հողի հարկի եւ գույքահարկի որոշման հարցերը, որոնց վերաբերյալ հարկ է գնահատման շուկայական մեխանիզմներ ներդնել:

Այս ելույթից հետո անշարժ գույքի բնագավառում իրենց երկրներում առկա կացությունը ներկայացրին նիստի այլ մասնակիցներ: Այսօր քննարկվող հիմնական թեման լինելու են գյուղական բնակավայրերում հողին եւ անշարժ գույքին առնչվող խնդիրները:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

907 ուղղումը վտանգի տակ է

Սկիզբը էջ 1

Չարլզ Ֆեյրբանքսն իր ելույթում ասել է, որ ԼՂ հակամարտության կարգավորման գործում հետաքրքրված են ոչ միայն Հայաստանն ու Ադրբեջանը, այլեւ ԵԱՀԿ Մխ համանախագահ երկրները (ՌԴ, ԱՄՆ, Ֆրանսիա), Իրանը, Թուրքիան: Պրն Ֆեյրբանքսը նշել է, որ Քի Վեսթի բանակցություններից հետո ԱՄՆ-ը լավատես էր, սակայն այժմ չի կարծում, թե ԼՂ հակամարտությունը հնարավոր է մոտ ապագայում կարգավորել:

Ջեյնո Բարանը հիմնականում կենտրոնացել է Վրաստանի, վրացռուսական հարաբերությունների, Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի կառուցման վրա: Բրենդա Շաֆֆերը, որի ծրագիրը ֆինանսավորում են ԱՄՆ-Ադրբեջան առեւտրի պալատը, մի շարք նավթային հսկաներ (Exxon, Mobil, Chevron եւ այլք) Ադրբեջանը ներկայացրել է որպես ժողովրդավարական երկիր, որտեղ ծաղկում է ազատ մամուլը: Ըստ օրիորդ Չուլջյանի, Բրենդա Շաֆֆերն իր ելույթում նշել է, որ 907 ուղղումն արդարացված չէ ադրբեջանցիների աչքին ԱՄՆ-ը կողմնակալ է երեւում, Վաշինգտոնը պետք է եւ կարեւոր է, որ հավասար հարաբերություններ պահպանի Հայաստանի, Վրաստանի, Ադրբեջանի հետ:

Կալիֆոռնիայի նահանգից կոնգրեսական Բրեդ Շերմանն ընդդիմացել է Բրենդա Շաֆֆերին, նշելով, որ 907 ուղղման վերացումը ոչ մի կերպ օգտակար չի լինի ԱՄՆ-ի հակաահաբեկչական քաղաքականությանը, որ ռազմական օգնություն տրամադրելու հարցում Ադրբեջանը վստահելի չէ: «907-ը պետք պահպանել», ասել է կոնգրեսականը:

Էլիզաբեթ Չուլջյանը մեզ հետ զրույցում ասաց, որ 907 ուղղումը վերացնելու հարցում կոնգրեսական Սեմ Բրաունբեքը շարունակում է ակտիվ աշխատանքները: Պետք է նշեմ, որ կոնգրեսական Բրաունբեքի ադրբեջանամետ լինելու մասին կարծիքները չեն համապատասխանում իրականությանը: Ընդհանրապես այս կոնգրեսականը կողմ է ԱՄՆ-ի կողմից տարբեր երկրների նկատմամբ պատժամիջոցների վերացման քաղաքականությանը: Անցնող ամիս հենց Սեմ Բրաունբեքի նախածեռնությամբ եւ ջանքերով վերացվեցին Հնդկաստանի եւ Պակիստանի նկատմամբ ԱՄՆ-ի կիրառած պատժամիջոցները:

Ամեն դեպքում հայկական կազմակերպությունները շարունակում են ակտիվ լոբբիստական աշխատանքներ կոնգրեսականների շրջանում, որպեսզի պահպանվի դեռեւս 1992 թ. Կոնգրեսի ընդունած Ազատության աջակցության 907 ուղղումը, համածայն որի ԱՄՆ կառավարությունն ուղղակի օգնություն չի տրամադրում Ադրբեջանին, քանի դեռ վերջինս չի վերացրել Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի շրջափակումը: Չնայած 907-ի գոյությանը, ԱՄՆ-ն այլ խողովակներով ֆինանսական օգնություն է տրամադրում Բաքվի կոռումպացված իշխանություններին, որոնք, ենթադրաբար, ուղղվում են ազատ մամուլի կայացմանը:

Էլիզաբեթ Չուլջյանն ասաց, որ ԱՄՆ իշխանությունները դեռեւս չեն արծագանքել Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի՝ ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշին ուղղված նամակին: Հիշեցնենք, Հայաստանի նախագահը հանդես է եկել Բուշի՝ հակաահաբեկչական գործողությունների պաշտպանությամբ, միեւնույն ժամանակ նամակում հիշատակել, որ «907-ի վերացումը կդիտվի նվեր մի երկրի, որը, ըստ էության, ահաբեկչության պաշտպան է»:

Այս օրերին ԱՄՆ-ը խառնակ եւ դժվարին ժամանակներ է ապրում, չի բացառվում 907-ի վերացումը: Անշուշտ, 907-ը Հայաստանի համար ունի քաղաքական կարեւոր նշանակություն, բայց նաեւ չարժե գերագնահատել, աստվածացնել: Նախագահ Քոչարյանն իսկը ժամանակին է նամակ հղել Բուշին: 907-ը կմնա ուժի մեջ՝ շատ լավ, չի մնա՝ առավել կարդարացվի Հայաստանի ռուսական քաղաքականությունը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան 8Մ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/ հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն
/ հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏ

«AES»-ը կարծես հիասթափվել է Հայաստանի ԲԷՑ-երից

Ամերիկյան ընկերության մասնակցությունը մասնավորեցմանը հարցականի տա՞կ

Մամուլում շրջող տեղեկությունը, թե բաշխիչ էլեկտրացանցերի մրցույթում մնացել են երկու ընկերություն՝ ռուսական «ՌԱՕ ԵԷՍ»-ը եւ ամերիկյան «AES Silk Road»-ը, երեկ անուղղակիորեն հաստատեց նաեւ ՀՀ էներգետիկայի նախարար Կարեն Գալուստյանը: Նախարարը խոստովանեց, որ ԲԷՑ-երի մասնավորեցման երկրորդ մրցույթի սպասելիք ակտիվությունը, այնուամենայնիվ, չկա, չնայած «Հայաստան պետությունը գործնականում կատարել է բոլոր անհրաժեշտ քայլերը, որ ԲԷՑ-երը դառնան գրավիչ»: Ընդ որում, կառավարության ջանադիր կեցվածքը նկատել են նիստին մասնակցած միջազգային դիտորդները:

Նախարարի անորոշ պարզաբանումներից կարելի է միայն հասկանալ, որ ռուսական ընկերության առջեւ մրցութային հանձնաժողովը դրել է եւս մի քանի փաստաթուղթ ներկայացնելու պահանջ, ինչը պետք է կատարվի 12 օրում: Մոտ ժամանակներս գումարվելիք նիստում ենթադրաբար ռուսական ընկերության վերաբերյալ որոշում կընդունվի: Ինչ վերաբերում է ամերիկյան ընկերությանը, ապա «դեռ վերջնական հստակություն չկա», որովհետեւ հանձնաժողովի հարցադրմանը դեռ ոչ մի պաշտոնական հերքում չկա: Նախարարն անձամբ «AES»-ից նամակ չի ստացել, թե այդ ընկերությունը հրաժարվում է մասնակցել մրցույթին՝ սեպտեմբերյան ահաբեկչությունների պատճառով: Բայց որ վերջինիս հետաքրքրությունը հայաստանյան ԲԷՑ-երի նկատմամբ այն չէ, ինչ եղել է նախկինում», ըստ նախարարի, փաստ է: «AES»-ի «հիասթափության» պատճառներից մեկը պրն Գալուստյանը համարում է նրա մինչ այդ եղած փորձությունները նախկին խորհրդային այլ հանրապետություններում (ընկերությունը այդ երկրներում ունի 18 սեփականաշնորհված բաշխիչ ցանցեր, այդ թվում՝ Վրաստանում, Ղազախստանում, Ուկրաինայում), ինչո՞ւ չէ՝ նաեւ հարցի քաղաքականացումը: Քիչ դեր չեն խաղում նաեւ Հայաստանում իրականացված նախկին մասնավորեցումները (իհարկե, դրանց անհաջող օրինակները):

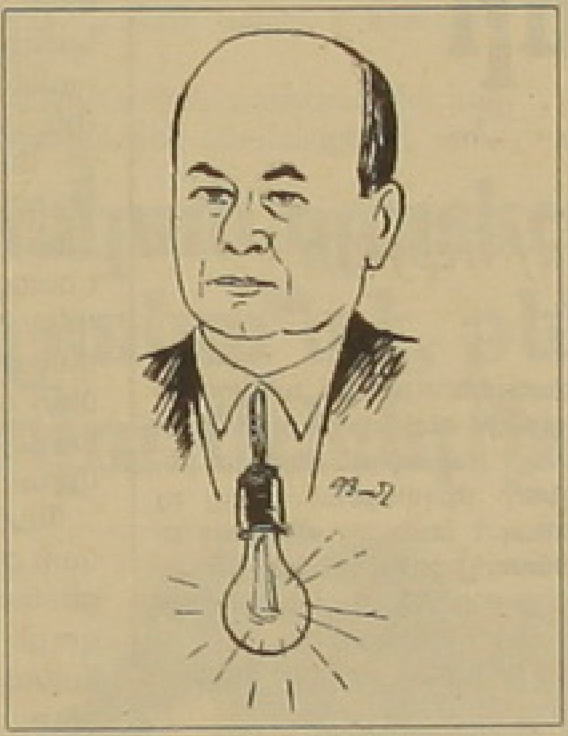

Այսպիսով, դատելով տարբեր կցկտուր մեկնաբանություններից, մնում է եզրակացնել, որ ամերիկյան էներգետիկ հզոր ընկերության «AES Silk Road»-ի մասնակցությունը բաշխիչ էլեկտրացանցերի չարչրկված մասնավորեցմանը, հարցական է: Ամեն դեպքում մոտ օրերս լիակատար հստակություն կմտցվի այդ հարցում, եթե նկատի ունենանք, որ «ՌԱՕ ԵԷՍ»-ին տրված 12-օրյա ժամկետը մոտ օրերս լրանում է, իսկ վաղը սպասվում է Ռուսաստանի փոխվարչապետ, հայ-ռուսական միջկառավարական հանձնաժողովի համանախագահ Բ. Կլեբանովի այցը Հայաստան:

Գ. Մ.

Ըստ Վարդան Խաչատրյանի՝ եկող տարին կլինի պարտքերի մարման բուռն տարի

Այս տարի բյուջեի թերակատարումները հարկերի գծով կազմում են 7 մլրդ, որից 5 մլրդ-ը պլանավորվել եւ տեղափոխվել է 4-րդ եռամսյակ:

Ինչ վերաբերում է եկող տարվա բյուջեի նախագծին, որը կառավարությունը կարծես թե հապաղում է ներկայացնել ԱԺ, ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը տեղեկացրեց, որ նախագիծը պատրաստ է, բայց չի մեկնաբանի: Նախարարը միայն նշեց, որ եկող տարվա բյուջեի ռիսկային մասը եւս նրա եկամտային մասն է: Իհարկե, մի կողմից կա դրա թերակատարման խնդիրը, բայց մյուս կողմից էլ, ըստ Վ. Խաչատրյանի, պետության համար շատ կարեւոր է եկամտային մասի ավելացումը, ինչով ապացուցում է իր պատրաստակամությունը եկամուտներով ապրելու: Իսկ եթե պետությունը կարողանում է իր եկամուտներով ապրել, նշանակում է պետք է տնտեսության ստվերայնությունը պակասեցնի, վարչարարությունը լավացնի, տնտեսությունը զարգացնի, որպեսզի եկամուտներ առաջանան:

«Այսինքն՝ բյուջեում եկամուտների քանակն է նրա անունը, ուղղվածությունն ու փիլիսոփայությունը»: Ֆինանսների նախարարը հավաստում է, որ 2002-ը պարտքերի մարման բուռն տարի կլինի: Ընդ որում, որոշ ծախսերի կրճատման հաշվին նախատեսված է եկող տարի բարձրացնել մանկավարժների աշխատավարձերը: Բյուջեի եկամուտները կավելանան ստվերքի կրճատման, տնտեսության աճի եւ կոռուպցիայի երեւույթների նվազման հաշվին: Իսկ թե որքա՞ն Հայաստանում հնարավոր կլինի, ասենք, ստվերը կրճատել, Վ. Խաչատրյանը պատասխանեց. «Ես հո Սողոմոն Իմաստունը չեմ»:

Գ. Մ.

«Ֆրանսիացիները պատառաքաղ օգտագործել սովորել են իտալացիներից»

Պատմական այսպիսի մանրամասներ մեջ բերելով՝ Հայաստանում Իտալիայի դեսպանը հայտարարեց իտալերենի շաբաթ անցկացնելու մասին

Երեկ Հայաստանում Իտալիայի դեսպան Պաոլո Անդրեա Տրաբալցան լրագրողներին հրավիրել էր տեղեկացնելու, որ հոկտեմբերի 15-20-ը Երեւանում կանցկացվի իտալերենի շաբաթ: Շաբաթը, Դելլա Կրուսկայի անվան ակադեմիայի, Դանթեի անվան լեզվի ինստիտուտի հովանավորությամբ, կազմակերպվում է ողջ Եվրոպայում՝ Եվրախորհրդի եւ Եվրախորհրդարանի մի որոշման շրջանակներում, ըստ որի 2001-ը հայտարարվել է լեզուների եվրոպական տարի: «Երեւանյան ծրագիրը շատ պարզ է, քանզի դեսպանությունն էլ այստեղ փոքր կազմ ունի», նշեց պրն Տրաբալցան:

Իտալերենի շաբաթը կմեկնարկի ԵՊՀ-ում: Այնտեղ կբացվի իտալերենի մի լսարան, որը կկրի դեսպանի պապի՝ Ջիոռ Տրաբալցայի անունը: Վերջինս ինքնուրույն սովորելով իտալերեն, առանց ուսումնական հաստատություններ հաճախելու, դարձել է լեզվի մասնագետ, գիտնական, գրել իտալերենի քերականության դասագիրք: Հաջորդ օրը Բրյուսովի անվան օտար լեզուների համալսարանում իտալերեն ուսումնասիրող ուսանողների միջեւ կկազմակերպվի գրավոր մրցույթ՝ «Իտալերենն ու նրա ընտրության պատճառները» թեմայով: Այս բուհում եւս կբացվի իտալերենի՝ արդեն Դանթեի անվան լսարան: Եվ մնացյալ միջոցառումներն էլ՝ ներառյալ կոնֆերանսներ, բանաստեղծությունների ընթերցումներ, տեղի կունենան այս երկու հաստատություններում: Հոկտեմբերի 20-ին՝ շաբաթվա փակման արարողությունների շրջանակում պրն Տրաբալցան կկարդա կարճ դասախոսություն՝ «Մշակույթ եւ ձեռներեցություն» թեմայով: «Չնայած չե՞մ կարող ասել՝ կխոսեմ այդ թեմայով, թե՞ այլ: Կամենում եմ, որ խոսքս լինի թեթեւ, հումորով»:

Այնուհետեւ պրն դեսպանը մի պատմական էքսկուրս արեց իտալական խոհանոցի վերաբերյալ՝ հավանաբար ակնարկելով, թե հնարավոր է իր զեկույցն այդ թեմայով լինի: Այսպես, պրն Տրաբալցան պարզաբանեց, թե ֆրանսիական խոհանոց ասված հայտնի երեւույթն ամենեւին էլ ֆրանսիական չէ, այլ ներմուծված է 16-րդ դարում Ֆրանսիայի արքա Հենրի 5-րդ Օռլեանցու կինը դարձած Կատարին դե Մեդիչիի կողմից: Որպես մասնավոր ապացույց՝ հոչակավոր Բեշամել սոուսն իտալական Սալ-Սակոլա սոուսն է եւ այլն:

Ավելին, պրն դեսպանը հավաստեց, թե անգամ պատառաքաղը Ֆրանսիա ներմուծել է Կատարին դե Մեդիչին: Իտալիայի դեսպանը ֆրանսիացիներին չխնայեց անգամ օծանելիքի խնդրում: «Առաջին անգամ դե Մեդիչին Ֆրանսիա բերեց օծանելիքը, որն Իտալիայում կոչվում էր թագուհու ջուր»:

Այսպիսի մի շարք թվարկություններից, ապացույցներից հետո Պաոլո Անդրեա Տրաբալցան նշեց, թե ցուցակը կարող է դեռ երկար շարունակել ու ամփոփեց, թե խոհանոցը մշակույթի կարեւոր գործոն է: Այնպես որ, բացառված չէ, որ այս տրամաբանությամբ իտալացիները նաեւ իտալական խոհանոցի շաբաթ կազմակերպեն Հայաստանում:

Լ. Գ.

ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հունանյանը բոյկոտում է փաստաբանների հարցերը, իսկ դատավորին պատասխանում է

Դատավարության ընթացքում ավելի քան 7 հազար հարց է ուղղվել ամբաստանյալին

Թեպետ Նաիրի Հունանյանն այդպես էլ հանդես չեկավ խոստացված հայտարարությամբ, որն ուղղված էր լինելու ժողովրդին, այդուհանդերձ հավատարիմ մնաց իր մեկ այլ խոստմանը՝ այլեւս չպատասխանել փաստաբանների հարցերին: Եվ քանի որ դատարանի տված հարցերին պատասխանելու տարբերակը նա չէր մերժել, ապա այդ պարտականությունն էլ հանձնվեց արդեն իսկ «հոգսաշատ» դատավորին՝ Սամվել Ուզունյանին, որն էլ երեկվա դատական նիստում հարցաքննում էր ամբաստանյալին: Ամբաստանյալը, որ նախորդող հարցաքննություններին չպատասխանեց Ա. Սարգսյանի՝ Դեմիրճյանի իրավահաջորդների ներկայացուցչի մի շարք հարցադրումներին, եւ առհասարակ ձախողեց Սարգսյանների շահերը ներկայացնող Տ. Ջանոյանի՝ իրեն հարցաքննելու փորձերը, դատավորի հարցերին, այդուհանդերձ, պատասխանեց: Հարցաքննությունը բավականին հանդարտ ընթացավ: Մինչ այդ դատավոր Ս. Ուզունյանը տեղեկացրեց, որ ամբաստանյալին արդեն ուղղվել են պատկառելի թվով հարցեր՝ ավելի քան 7 հազար, ծավալուն աշխատանք է կատարված, եւ երկուշաբթի օրվանից դատավարությունը թեւակոխելու է մի նոր փուլ՝ «անցնելու ենք ցուցմունքների հրապարակմանը»:

Այսպիսով, դատավարության անմիջական մասնակիցների ինչ-ինչ մտավախությունները, թե գործի քննության ընթացքն արհեստականորեն ձգձգվում է եւ այլն, ի չիք դարձան: Դատավարությունը կշարունակվի երկուշաբթի, իսկ Ն. Հունանյանը երեկ վերստին հավաստիացրեց, թե, այնուամենայնիվ, հանդես է գալու հայտարարությամբ... մոտ ապագայում: «Երբ իմ հայտարարությունն անեմ, բոլորդ կտեսնեք, որ ժողովրդի մեծ մասն ինձ չի դատապարտում, քանզի դա հավասարազոր կլիներ ինքնադատապարտման...», վստահ ասաց նա:

Ա. ԲԱԲԱՅԱՆ

Ձերբակալվել է դրամաշորթը, որն իբր թե 1000 հոգու աշխատանքի էր տեղավորելու Ֆիլիպիններում

Պետությանն ու հասարակայնությանը լրջորեն անհանգստացնում է արտագնա աշխատանքի մտադրություն ունեցող քաղաքացիներին արտասահմանում աշխատանքի ուղարկելու պատրվակով խաբեությամբ, նրանցից գումարներ շորթելու հանցագործ տարրերի գործունեությունը:

ՀՀ ազգային անվտանգության նախարարության օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների արդյունքում ս. թ. հոկտեմբերի 10-ին ձերբակալվել է Երեւանի բնակիչ, «Ասլան ինտերնեյշնլ» ՍՊԸ տնօրեն Խաչիկ Ասլանյանը, որը չարաշահելով ընկերության տնօրենի դիրքը եւ արտասահման արտագնա աշխատանքի մեկնելու մտադրություն ունեցող ավելի քան հազար քաղաքացիների վստահությունը, Ֆիլիպիններ՝ մուտքի վիզա ստանալու եւ այնտեղ աշխատանքի տեղավորելու պատրվակով նրանցից խաբեությամբ, յուրաքանչյուրից ստացել է 240–480 ԱՄՆ դոլար, որոնց մի մասը յուրացրել է:

Ասլանյանի բնակարանում կատարված խուզարկության ժամանակ հայտնաբերվել են ՀՀ քաղաքացիների 520 անձնագրեր, ընկերության կողմից քաղաքացիների հետ կնքված պայմանագրեր, շուրջ 1000 էմիգրացիոն քարտեր, տարբեր բանկերի մուտքագրման ավիզոներ, տեղեկանքներ, քաղաքացիների կողմից ընկերությանը վճարված բանկային անդորրագրեր, Ֆիլիպինների կեղծ վիզաներ եւ կնիքներ:

Հանցագործության փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ: Քննությունը վարում է ՀՀ ԱԱՆ քննչական վարչությունը:

ՀՀ այն քաղաքացիները, որոնք տուժել են Ասլանյանի հանցագործ գործունեությունից, կարող են զանգահարել ՀՀ ԱԱՆ՝ 57-90-59 հեռախոսահամարով:

ՀՀ ԱԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՍՈՒԼԻ ՀԵՏ ԿԱՊԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Երբ դիրքորոշումները ճշտվում են... «հանրապետականների կրունկի տակից»

Խորհրդարանական քաղաքական ուժերի անսկզբունքայնության հերթական դրսեւորումը եղավ բաշխիչ ցանցերի սեփականաշնորհման օրինագիծը հակասահմանադրական ճանաչելու հարցում նրանց անհետեւողականությունը: Մինչ հակասահմանադրական ճանաչելու հայցադիմումի տակ բավարար քանակով ստորագրություն էր հավաքվել, շատ շուտով հայտարարվեց, որ դրանցից հրաժարվել են երկու «Օրինաց երկիր»-ական, երկու կոմունիստ, մեկ նախկին կոմունիստ, մեկ անկախ պատգամավոր, որին ստորագրահավաքի կազմակերպիչները հակադարձեցին երեք հավելյալ ստորագրությունների հավաքմամբ, ինչը դարձյալ բավարարում էր հայցադիմումը ՍԴ-ում քննարկելու համար:

Կարճ ժամանակ անց սակայն պարզվեց, որ ՀՅԴ խմբակցությունն ամբողջ կազմով հետ է վերցրել իր բոլոր ստորագրությունները, որն արդեն նախաձեռնության տապալում կարելի է համարել: Այսպիսով, հայցադիմումից հրաժարվողների թիվը հասավ 13-ի:

ՀՅԴ խմբակցության ղեկավար Աղվան Վարդանյանն իրենց նման պահվածքը բացատրեց ստորագրություններից հրաժարվելու գործընթացի համար նախագահը թույլ չտալու անհասկանալի բացատրությամբ: Նման պատճառաբանությունը հայցադիմումը նախաձեռնողների կողմից անընդունելի է համարվում: Վերջիններս ՀՅԴ-ի պահվածքը բացատրում են նրանով, թե քանի որ խնդիրը հասարակական հնչեղություն ուներ, սկզբնական շրջանում Դաշնակցությունը քվեարկության ժամանակ օրինագծին դեմ արտահայտվելը եւ նախաձեռնության տակ ստորագրելն օգտագործեց հեղինակությունը բարձրացնելու նպատակով: Իսկ ահա ստորագրություններից հրաժարվելու մյուսների գործելակերպը պատճառ ընդունելով, ՀՅԴ-ն հետ է վերցնում, պարզապես խուսափում է պատասխանատվությունից եւ վերադառնում իշխանություններին սատարելու իր դիրքորոշմանը:

Եվ եթե ՀՅԴ-ի պահվածքն ինչ-որ տեղ իրենք հասկանալի են համարում, ապա ոչնչով չեն կարողանում բացատրել Կոմկուսի եւ «Օրինաց երկրի» պատգամավորների պահվածքը, որոնք մինչ այդ ոչ միայն դեմ էին բաշխիչ ցանցերի նման ռազմավարական օբյեկտների սեփականաշնորհմանը, այլեւ Կոմկուսը նույնիսկ դա թույլ չտալու նպատակով ազգայնացման մասին օրենք ընդունելու նախաձեռնություն էր սկսել: Թերեւս դա նկատի ուներ Արշակ Սադոյանը, երբ հայտարարում էր, թե որոշ քաղաքական ուժեր պարզապես Հանրապետական կուսակցության կրունկի տակ են:

Գ. Ա.

իրավիճակ

«Մեզ պետք է լիբերալիզմի մի նոր էտապ»

Հարցազրույց ՀՀ արդյունաբերողների ու գործարարների միության (ՀԱԳՄ) նախագահ Արսեն Ղազարյանի հետ

– Հունիսին, երբ տեղի ունեցավ ՀԱԳՄ երրորդ համագումարն ու ընտրվեց նոր ղեկավարություն, հայտարարվում էր, որ երկրիս գործարարության ու խոշոր հարկատուների մոտ 80 տոկոսին միավորող այս կառույցը մոտ հնգամյա գործունեությունից հետո պետք է վերափոխվի եւ դառնա կառուցողական ընդդիմություն: Որքանո՞վ է դա հաջողվում թարմացված միությանն ու նախագահ Արսեն Ղազարյանին:

– Նման կարծիքներ եղել են թե՛ մինչեւ համագումարյան քննարկումները, թե՛ համագումարից հետո: Եվ դա ունի իր պատճառները՝ որքան էլ դրական տեղաշարժեր կան, Հայաստանում գործարարությունը, մեծ հաշվով, մնում է իշխանությունների կողմից անտեսված խավ: Նման պայմաններում է առաջանում ընդդիմություն դառնալու գայթակղությունը: Սակայն ընդդիմություն լինելը, թեկուզ կառուցողական, միանգամայն այլ խաղի կանոններ է ենթադրում, որի բաղադրիչներից մեկն էլ պոպուլիզմն է: Դա ոչ մի կապ չի կարող ունենալ բիզնեսի հետ, եւ, ըստ էության, գործարարության հերն անիծում է: Մենք կարող ենք քարը քարին չթողնել, առաջարկել տնտեսական քաղաքականության մեր տարբերակը, կարող ենք այս կամ այն օրենքի համար աղմուկ-աղաղակով պայքարել, բայց մենք պետք է առաջին հերթին լինենք օրինապահ քաղաքացիներ, որովհետեւ մենք գործի մարդ ենք: Եթե մասնավոր սեկտորն էլ մտնի պայքարի դաշտ, ապա դա ուղղակի հեղափոխություն կլինի: Այո, մենք պայքարել ենք ու կպայքարենք տնտեսական քաղաքականության բարելավման համար, բայց մեր պայքարը ընդդիմախոսի պայքար է, այլ ոչ թե բարիկադի հակառակ կողմում գտնվողների պայքար:

– Ինչպե՞ս եք գնահատում հայ-ռուսական տնտեսական գործունեության վերջերս սկսված նոր փուլը՝ հայկական ձեռնարկությունները «սեփականություն՝ պարտքի դիմաց» մոդելով ռուսներին հանձնելը, որը որոշակի շրջանակներում քննադատությունների է արժանանում:

– Ուսումնասիրելով հայ-ռուսական 10-ամյա տնտեսական համագործակցության համաձայնագրի դրույթները, համոզվում ենք, որ հայկական կողմին իրոք հաջողվել է բավական նպաստավոր պայմաններ ձեռք բերել: Վերջին հաշվով, եթե նույնիսկ ընդունենք, թե մենք զրոյական արժեքով կամ շատ մեծ մինուսով պարտքի դիմաց տալիս ենք ձեռնարկություններ, ապա ես նույնիսկ դրան եմ համաձայն: Որովհետեւ այդ ձեռնարկությունները չեն տրվում նախկին անհասկանալի սեփականաշնորհման պայմաններով, որի տրամաբանական վերջը փակված մնալն է: Ռուս գործարարությունը, որն այսօր եվրոպական արժեքներով դաստիարակված եւ մասնավոր սեփականությունը մեզանից լավ հասկացող է, երբեք չի գնա նրան, որ պետությունից առնի ձեռնարկությունն ու փակի: Ընդհակառակը, նա պետք է կապիտալ բերի ու աշխատեցնի: Ըստ էության հայ-ռուսական համատեղ ձեռնարկություններով մենք կունենանք նոր աշխատատեղեր, նոր արտադրություններ, որոնք երկրի արտադրական մթնոլորտն են փոխելու: Ինձ համար, ի վերջո, միեւնույն է, հայ-ռուսակա՞ն է ձեռնարկությունը, հայ-ամերիկյա՞ն, հայ-ճապոնակա՞ն, թե՞ ցանկացած այլ երկրի հետ համատեղ: Եթե ձեռնարկությունը իմ հողի վրա է, աշխատատեղ է ապահովում, վերջին հաշվով հարկեր է տալիս իմ պետությանը, ապա կարող է միայն խրախուսանքի արժանանալ: Իսկ թե շահույթն ո՞ւմ գրպանն է մտնում, դա արդեն իրոք երկրորդական է, եթե նկատի ունենաք այն, ինչի ականատեսն ենք վերջին տարիներին:

– Արդեն 5 տարի է, ինչ գործում է հայ-թուրքական գործարարության զարգացման հանձնաժողովը, որի համանախագահն եք, եւ շատ բաներ Ձեզ ավելի տեսանելի են, քան շատերին: Բայց վերջերս ստեղծված հայ-թուրքական հաշտության հանձնաժողովի մասին գրեթե բոլորը կարծիք հայտնել են, բացի Ձեզանից:

– Իմ կարծիքով, գերքաղաքականացված մթնոլորտում, երբ ամենաթեժ գաղափարախոսական պայքարն է գնում Հայաստանի ու Թուրքիայի միջեւ, հանձնաժողովի ստեղծումը խիստ համարձակ քայլ էր: Ի սկզբանե պարզ էր նաեւ, որ հանձնաժողովը ոչ մի էական արդյունքի չի հասնելու: Եվ հիմնականում ոչ մեր մեղքով, այլ թուրքերի՝ թուրքական հասարակական կարծիքը, քաղաքական գործիչներն ու գործարարությունը դեռ երկար պետք է մարսեն, վերարժեքավորեն իրենց իրական շահերը տարածաշրջանում եւ հետո միայն փորձեն ոչ թե մեկ-երկու անհատի, մեկ-երկու առաջադեմ գործչի, այլ պետության մակարդակով փոխել իրենց կարծրացած, դոգմատիկ պատկերացումները Հայաստանի ու հայկական հարցի վերաբերյալ: Բայց դրա հետ մեկտեղ չեմ կարող հասկանալ մեր հասարակական կարծիքում միանշանակ բացասական գնահատականը՝ «էս ի՞նչ արեցինք» հարցադրմամբ: Այստեղ էլ, թերեւս, դրվել է «հայկական իմպրովիզացիայի» սկզբունքը՝ ամեն ինչ պահի տակ, արագ, շտապ ու անորակ: Այսինքն այն, ինչ որ մենք 1991 թ.-ից անում ենք: Եթե մենք այսօր չունենք Հայաստանում տնտեսական զարգացում ու հեռանկարային ծրագիր, պատճառը նման իմպրովիզացիաներն են:

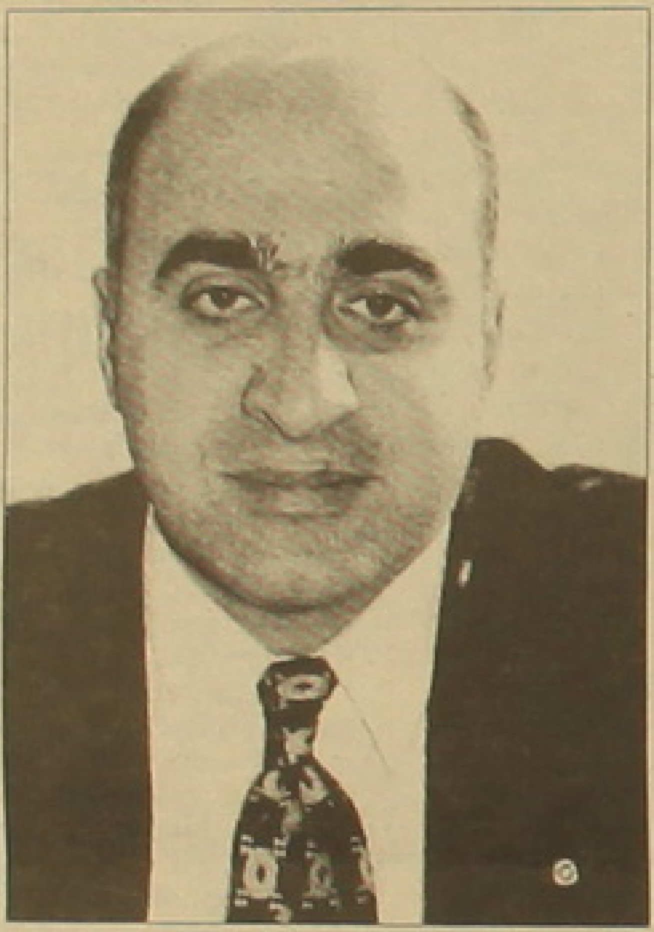

– Որպես գործարար ինչպե՞ս եք գնահատում Հայաստանի հասարակության ֆինանսական առումով (եւ ոչ միայն) խիստ բեւեռացումը եւ այն տեսակետը, որ կոռուպցիան ու կլանայնացումը երկրում դարձել են լուրջ խնդիրներ:

– Աղքատության պատճառը աշխատանք չունենալն է: Աշխատանք ստեղծելու համար Հայաստանում պետք է լինի համաչափ տնտեսական զարգացում: Իմ կարծիքով՝ արդյունաբերության 20–25 տոկոսի վերականգնումը բավական կլինի, որպեսզի աշխատատեղերի ապահովմամբ լուծենք տնտեսական զարգացման եւ բնակչության բարեկեցության բարձրացման հարցը: Դրանից ավելը կլինի ռոմանտիզմ: Ինչ վերաբերում է ձեր նշած մյուս խնդիրներին, երկրում, որտեղ նոր-նոր են ձեւավորվում ժողովրդավարական ինստիտուտները, չի կարող լինել լիբերալ-ժողովրդավարական տնտեսություն: Երկրում, որտեղ տնտեսական զարգացումն այնքան թույլ է, որ ազգային բյուջեն ընդամենը 350–400 մլն է, եւ այդ պատճառով ի վիճակի չենք բյուջետային աշխատողներին նորմալ վարձատրել, կոռուպցիան ու կաշառակերությունն անխուսափելի են: Կոռուպցիայի դեմ պայքարը նման պայմաններում կարող է լավագույն դեպքում բերել դրանց ծավալների մեղմացման, բայց ոչ նվազեցման: Աննորմալ է նաեւ, որ մեզ մոտ ոլորտները խիստ մոնոպոլիզացվում են: Երբ օլիգարխների շուրջը չի ստեղծվում մանրն ու միջինը, դրանք դառնում են վտանգավոր:

– Քանի՞ օլիգարխ եք այսօր տեսնում Հայաստանում:

– Չորս-հինգ լուրջը արդեն ունենք, որոնք այսօր ՀՀ տնտեսության հենասյուներն են, եւ ուրախալի է, որ դրանք կան:

– Կարծիք կա, որ վերջին մեկ տարվա բյուջեն լցնելու միակողմանի քաղաքականությունը, մասնավորապես կանխավճարների հավաքագրումը, սպունգի պես քամել է տնտեսվարողներին, հատկապես մանր ու միջին ձեռներեցությանը: Համաձա՞յն եք:

– Միշտ էլ եղել են կանխավճարներ, բայց հիմնականում կամավորության սկզբունքով: Արել ենք եւ գիտենք, որ դա մանկապարտեզի, դպրոցի ու թոշակառուների համար է: Բայց կան նաեւ վարչարարական դաժանության, քրեական հանցագործության աստիճանի հասնող դեպքեր: Յուրաքանչյուր նման դեպք կարող է երբեք ընտանիքի արտագաղթի պատճառ դառնալ: Իմ կարծիքով, միայն ոչ ճիշտ հարկային քաղաքականության հետեւանքով չէ, որ մանր ու միջին բիզնեսը վերանում է: Իրականացվող տնտեսական քաղաքականությունն ընդհանրապես եւ խոշոր մոնոպոլիաների զարգացումը՝ մասնավորապես, կատարում են իրենց սեւ գործը: Շատ ենք դրա վրա գլուխ կոտրում, ո՞նց անենք, որ փոքր ու միջին բիզնեսը պահպանվի: Մեզ պետք է լիբերալիզմի, տնտեսական օրենսդրության պարզեցման, Հայաստանի նկատմամբ որպես երաշխիքային տարածքի ու հավատի վերականգնման, հավասար կանոնների հայտարարման ու պահպանման մի նոր փուլ: Նաեւ բարոյահոգեբանական մթնոլորտի կտրուկ փոփոխություն է պետք երկրում: Մինչեւ այս փակ շրջանից դուրս չգանք ու չպարզենք, թե ո՞րն է մեզ համար հեռանկարայինը, ոչինչ չի ստացվի ու ոչ մի երազանք էլ իրականություն չի դառնա: Բայց դա արդեն մեր՝ տնտեսվարողներիս անելիքը չէ: Դրա համար քաղաքական կամք է պետք: Այլապես մենք կունենանք հայեր, որոնք ապրում են աշխարհի բոլոր երկրներում՝ հոյակապ, եւ հայեր, որոնք պարզապես ապրում են Հայաստանում:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒԿՈՅԱՆ

Անհրաժեշտ ուղեցույց Հայաստան այցելողների համար

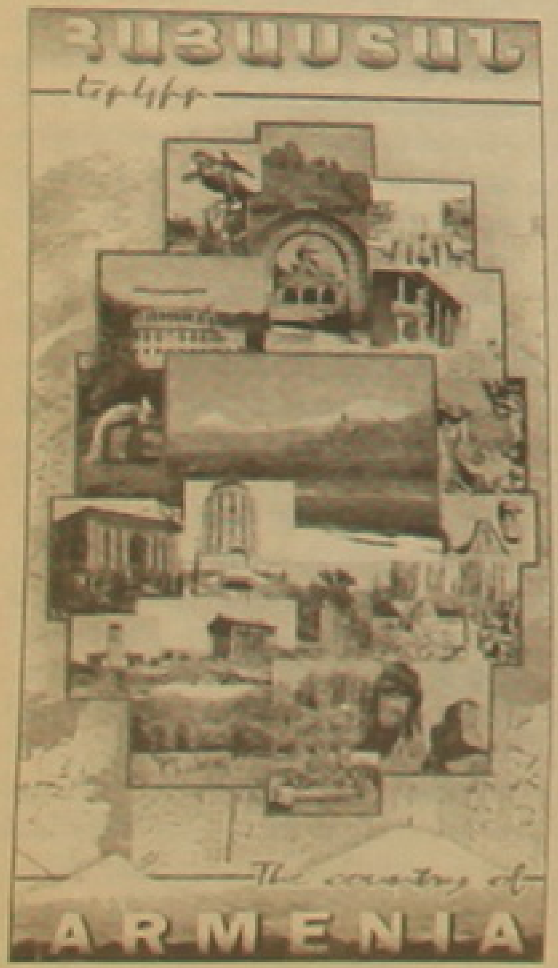

«Գրացիա-Լիս» ՍՊԸ (նախագահ՝ Մուշեղ Թերզյան) պատվերով գունավոր տպագրության տպարանը լույս է ընծայել մեզանում նախադեպը չունեցող «Հայաստան երկիր» գրքույկ-ուղեցույցը:

Արդեն մի շարք հյուրանոցների՝ «Երեւան», «Անի», «Բաս», «Մետրոպոլ» համարներում տեղադրված, ճաշակով ձեւավորված (Բագրատ Առաքելյան, Սամսոն Աղամյան) եւ տպագրական որակով հրատարակված այս բուկլետն անհրաժեշտ ձեռնարկ է Հայաստան այցելած արտերկրացիների համար: Լրացնելով երկրի տուրիզմի սպասարկման ոլորտի մինչ այժմ եղած կարեւոր բացերից մեկը, այն հնարավորություն է ընձեռում զբոսաշրջիկներին մանրամասնորեն ծանոթանալու Հայաստանին: Դրանում զետեղված հայերեն եւ անգլերեն համառոտ ակնարկներն ամփոփում են երկրի ամենատարբեր եւ գլխավոր բնագավառներին առնչվող թեմաներ եւ զուգորդված են գունազարդ աչքագրավ լուսանկարներով: Այդ թվում հատկապես առանձնանում են «Տարածքը եւ բնակչությունը», «Կլիման», «Բուսական աշխարհը», «Կրոնը» հոդվածները: Հատուկ ուշադրության են արժանի «Պատմական ակնարկը», «Գիտությունը եւ կրթությունը», «Ճարտարապետությունը», «Երաժշտությունը», «Գեղանկարչությունը» «Դեկորատիվ-կիրառական արվեստը» հանրագիտարանային բնույթի սեղմ ու բովանդակալից նյութերը:

Գրքույկն անհրաժեշտ տեղեկություններ է հաղորդում ընթերցողին նաեւ Հայաստանի երեւելի մշակութային օջախների՝ Երվանդ Քոչարի, Արամ Խաչատրյանի, Մարտիրոս Սարյանի տուն-թանգարանների, Մատենադարանի մասին:

Արժեքավոր է Երեւան քաղաքի գունավոր ներդիր քարտեզը: Բուկլետի մյուս բաժինը պարունակում է տեղեկատվություն Երեւանի բարձրակարգ հյուրանոցների, հանգստյան համալիրների, բար-ռեստորանների, դիսկոտեկների, խանութների, այլազան նշանակության գործակալությունների, նաեւ բժշկական կենտրոնների եւ գեղեցկության սրահների վերաբերյալ:

«Հայաստան-երկիր» գրքույկ-ուղեցույցի հրատարակման իրականացումը «Գրացիա-Լիս» ՍՊԸ եւս մի կարեւոր եւ օգտավետ նախաձեռնումներից մեկն է:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՃԱԿԱՏԱԳՐԵՐ

Երբեմն մահակն էլ կկրակի

Անափ ու անսփոփ է այն ծնողի վիշտը, որը որդի մեծացնում, հայրենի բանակ է ճանապարհում ու նրան... հետ չի ստանում: Խաղաղ բանակում զոհված ամեն զինվորի մահը ծանրանում է մեր պետության, մեր ողջ հասարակության խղճին: Եթե անգամ դա ողբերգական պատահականության հետեւանք է, ինչպիսիք նման դեպքերը որակվում են հաճախ:

Այդպիսի մի ցավալի պատմություն վերջերս լսեցի գնացքում ակամա ունկնդիր լինելով երկու լոռեցիների զրույցին: Դեպքը տեղի է ունեցել Հայաստանի հյուսիսի սահմանամերձ գյուղերից մեկի մոտակայքում, որտեղից, երեւի, պատմողն էր: Ըստ պատմածի, երկու սահմանապահ զինվորներ, մոտ ընկերներ, զենքով անմիտ կատակ են արել: Նրանցից մեկի զենքն անսպասելի կրակել ու վիրավորել է մյուս զինվորին: Լսվել է ակամա կրակողի վախեցած ճիչը: Հետո նա փորձել է օգնություն հասցնել ընկերոջը: Ինչ-որ կերպ կարողացել է տեղափոխել գյուղ, բայց այստեղ բժիշկ չեն գտել: Ուզեցել է հասցնել շրջկենտրոն, հիվանդանոց, բայց մեքենայի ու բենզինի հարցը լուծելու համար բավականին երկար ժամանակ է ծախսվել... Ու մինչ երկու ընկեր մեկը մյուսին սիրտ տալով հույս են ունեցել հեռու վանել անուղղելին, վիրավոր զինվորը տեղ չհասած մահացել է...

Պատմողի պնդմամբ, ժամանակին բժշկական օգնություն լիներ՝ զինվորը կապրեր: Գուցե կար, բայց այդ պահին... չգտնվեց: Կամ գուցե տեղը չգիտեին: Բայց որտեղ զենքն է ու մանավանդ որտեղ սահմանն է, ախր, այդ օգնությունը միշտ պիտի լիներ, ու պիտի տեղն էլ հստակ գիտենային:

Եկեք մեր զավակներին բանակ ճանապարհելիս, ու նաեւ բանակում, մի բան էլ մեկընդմիշտ հալենք ու լցնենք նրանց ականջը: Զենքը, թեկուզ դատարկ ու չլիցքավորված, երբեք չի կարելի հենց այնպես ուղղել մարդու վրա: Խորհրդային բանակում կյանքի դառը փորձից քաղված մի ասացվածք կար, որ հրամանատարներից լսում ու ականջներիս օղ էինք անում: Անգամ մահակը տարին մեկ անգամ կրակում է: Եթե սրա գիտակցումը լիներ, գեթ մի անիմաստ զոհ երեւի չլիներ, եւ մի ապագա էլ երեւի չխորտակվեր:

Ս. Հ.

Վերավաճառողը

Կայարանամերձ շուկայում մի տեղ մոտեցա խաղող վաճառողին ու հարցրի՝ քանի՞ս է: «Ձեզ էժան կտամ», փոքր վարանումից հետո ասաց տակավին երիտասարդ, թխադեմ կինն ու... ժպտաց: Ուշադիր նայեցի՝ աչքերը, չարաճճիության հեռավոր նմանություն պահած ժպիտը ծանոթ էին: Հիշեցի: Իմ վաղուցվա աշակերտուհին էր: Հին, բարի ժամանակներում դպրոցում նրան մայրենի լեզու եւ գրականություն էի դասավանդել, երբ ինքը իններորդ դասարանում էր: Լեզվից ու գրավորից այնքան լավ չէր, բայց ռոմանտիկ էր, սիրում էր պոեզիա: Ներշնչում արտասանում էր: Երազում էր դերասանուհի դառնալ, նկարահանվել կինոյում... Այդ ամենի մասին զգույշ հարցրի՝ հոնքերը բազմանշանակ վերուվարեց: Սառացված մի կայծ հայացքում արթնացավ ու հանգավ...

Այն, ինչ մի քանի բառով հասցրեց պատմել, այնքան ծանոթ ու կրկնվող էր... Շատերի նման նրան էլ այս շուկայական կոչվող նոր ժամանակի հորձանքն իր մեջ է առնում կյանք մտնելու պահին ու քշում չգիտես ուր, խառնում ամեն ինչ: Որպես մի տեսակ փրկօղակի, վերջին պահին կառչում է քաղաքում ամուսնանալու այդ ժամանակ ներկայացած հնարավորությունից, որ գոնե... արվեստին մի քիչ մոտ լինի: Այդպես ասաց: Բայց ուժից վեր կյանքի հոգսը մեկեն լեռ քարի ծանրությամբ նստում է փխրուն ուսերին: Հազիվ երկու զավակ՝ մի տղա ու աղջիկ ունեցած ամուսինը սկսում է առ այսօր ապարդյուն բախտ որոնել ռուսաստաններում: Իսկ ինքն արդեն քանի տարի դարձել է... չարչի: Վերավաճառող: Գնացքների ու ավտոբուսների մեջ է, հաճախ դրսում ու ասֆալտի վրա է գիշերում, ծանր արկղեր քարշ տալիս եւ պարկեր շալակում, որ սրանից-նրանից առածը նորից վաճառի: Որ արդեն մեծացող երեխաներին գոնե կերակրի: Մինչեւ երբ՝ չգիտի: Հետո դպրոցում սովորած ֆրանսերենը հիշեց ու ասաց՝ սե-լա-վի (այս է կյանքը):

Երբ հեռանում էի, ականջներիս մեջ արձագանքի պես շարունակում էին հնչել երբեմնի վառվռուն աղջնակի սիրտ ծակող խոսքերը. «Ես ժամանակին գոնե երազանք ունեի: Իմ երեխաները երազանք էլ չունեցան»:

Ե՞րբ նորից կգա երեխաների երազանք ունենալու ժամանակը:

ՍԵՐԳԵՅ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Աֆղանական պատերազմը հակաահաբեկչակա՞ն է, թե՞ ծառայում է «Մեծ Մերձավոր Արեւելքի» ծրագրին

Հոկտեմբերի 10-ի լիագումար նիստում Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովը՝ Մեջլիսը ձայների 314/101-ի հարաբերակցությամբ հավանություն տվեց կառավարական դիմումին, լիազորելով վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի կառավարությանը «այլ երկրներ թուրքական զորք ուղարկելու եւ երկրի տարածքում օտարերկրյա զորքեր տեղաբաշխելու» արտոնություններով: Խոսքը տվյալ դեպքում թուրքական զինված ուժերի Աֆղանստանում ծավալվող ռազմական գործողություններին մասնակցության եւ «Ինջիրլիքի» ռազմաբազային տարածքում անգլո-ամերիկյան ստորաբաժանումների կուտակման մասին է: Քանի որ կուտակումը չի կարող ինքնանպատակ լինել, ուրեմն պատերազմական գործողությունների Աֆղանստանից Մերձավոր Արեւելք փոխադրումն անխուսափելի է:

Թուրքական թերթերը հոկտեմբերի 11-ի համարներում, լուսաբանելով Մեջլիսի վերոհիշյալ նիստը, ընդգծեցին, որ կառավարությունն անսահմանափակ լիազորություններ է ստացել, իսկ դա ապահովվել է թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի եւ արտգործնախարարության համատեղ ճնշումներով: Ինչ վերաբերում է թուրքական պետհեռուստատեսությանը, ապա դա էլ անդրադարձավ Վաշինգտոնում Թուրքիայի նոր դեսպան Լողօղլուի հավատարմագրերի ընդունման արարողությանը, որի ընթացքում նախագահ Ջորջ Բուշը գովեստի խոսքեր է շռայլել թուրքական պետության հասցեին, պատրաստակամություն է հայտնել այսուհետ նմանապես նրան աջակցել Եվրամիության անդամակցության հարցում, նպաստել Միջին Ասիայում նրա ազդեցության աճին: Բուշը միաժամանակ խոստացել է միջինասիական էներգետիկ պաշարների իրացմանը մասնակից դարձնել Թուրքիային եւ նախադրյալներ ստեղծել, որպեսզի համաշխարհային ֆինանսական կառույցները նրան հավելյալ վարկեր տրամադրեն:

Հատկանշականը վերոհիշյալ խոստումները չեն, այլ դրանց ժամանակային զուգադիպումը Մեջլիսում կառավարական դիմումի քննարկումներին: Ուրեմն խոստումները նույնպես յուրատեսակ ճնշում են ապահովելու թուրքական զինված ուժերի անմիջական մասնակցությունը պատերազմական գործողություններին: Թուրքական թերթերը պատահական չեն գրում, որ Թուրքիայի հատկացված զորամիավորումները տեղաբաշխվելու են Ուզբեկստանի եւ Աֆղանստանի տարածքում: Թե ե՞րբ, ցույց կտա ժամանակը: Բայց որ Մեջլիսն անսահմանափակ լիազորություններով Էջեւիթի կառավարությանը լիազորելիս ելակետ է ընդունել պատերազմական գործողությունների Իրաքի տարածքում ծավալման հավանականությունն, ու թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբն արտգործնախարարության հետ նրա վրա հենց այդ հավանականության պատճառով է ճնշում գործադրել, ակնհայտ է: Համենայն դեպս, թուրքական թերթերն իրենց ուշադրությունը բեւեռում են այս հանգամանքի վրա: Այդ ընթացքում Միջազգային արժութային հիմնադրամի պատվիրակությունը տնտեսական ճգնաժամի մեջ գտնվող Թուրքիային ֆինանսական հետագա օգնության հարցը քննարկելու համար սկսել է Անկարայում բանակցություններ վարել: Այլ կերպ՝ տնտեսական, քաղաքական եւ ֆինանսական աջակցության դիմաց ԱՄՆ-ը եւ ՄԱՀ-ը թուրքերից զորք են պահանջում:

Որքան էլ Աֆղանստանում սանձազերծված պատերազմը հակաահաբեկչության հետ որեւէ առնչություն չունենա, այլ նպատակաուղղված լինի աշխարհաքաղաքական մի նոր տարածաշրջանի՝ «Մեծ Մերձավոր Արեւելքի» ձեւավորմանը, որտեղ էլ դրա մեջ Անդրկովկասն ու Միջին Ասիան ընդգրկվեն, որոնցում Թուրքիան ազգային շահեր է հետապնդում եւ ձեւավորվող այս տարածաշրջանում թուրքական պետության առջեւ դերակատարության նոր հնարավորություններ բացվեն, ավելին՝ «Մեծ Մերձավոր Արեւելքի» ձեւավորման ծրագրի մշակումը Իսրայելում դա թուրքերի համար միանգամայն հեռանկարային դարձնի, այնուամենայնիվ, պահանջների հարցում Վաշինգտոնին ընդառաջումը Էջեւիթի կառավարությանը փաստի առջեւ է կանգնեցնում:

Աֆղանական պատերազմին անմիջականորեն մասնակցելով, Թուրքիան ոչ միայն մեկուսանում է իսլամական աշխարհից, այլեւ մասնակցությունը «Հյուսիսային դաշինքի» հովանավորման հետ պայմանավորելիս նույնիսկ Պակիստանի նախագահ Փերվեզ Մուշարաֆի աջակցությունից է զրկվում: Ինչպես հայտնի է, վերոհիշյալ դաշինքը ձեւավորել են Աֆղանստանի ուզբեկները, տաջիկներն ու թուրքմենները, իսկ պաշտոնական Իսլամաբադը տվյալ երկրում հենվում է բնակչության գերակշռող մասը կազմող փուշտուների վրա: Այլ կերպ՝ անկախ թալիբների նկատմամբ Վաշինգտոնի վերաբերմունքից կամ նրանց քաղաքական ճակատագրից, Իսլամաբադի համար նախընտրելի է, որ «Հյուսիսային դաշինքի» մաս կազմող ուժերը Աֆղանստանում օտարվեն իշխանությունից: Այս հանգամանքը Իսլամաբադին հակադրում է Անկարային, իսկ Պակիստանի ժողովուրդը թալիբների դիրքերից հակադրվում է թե Մուշարաֆի իշխանությանը եւ թե Թուրքիային:

Սա նշանակում է, որ Աֆղանստանում թալիբների իշխանության տապալման հետ տապալման սպառնալիքի տակ է հայտնվում Մուշարաֆի վարչակարգը: Հոկտեմբերի 11-ի տվյալներով, Պակիստանի խոշորագույն քաղաքներն ականատես են լինում բնակչության եւ անվտանգության ուժերի արյունահեղ բախումներին, իսլամականները շարունակում են սպառնալ երկրի նախագահին: Սպառնալիքները բավականին լուրջ պետք է լինեն, քանի որ Իսլամաբադում թուրքական հեռուստատեսության թղթակցի տվյալներով՝ նախագահ Մուշարաֆի նստավայրի շրջակայքում խրամատներ են փորվում: Ի դեպ, թղթակիցը միաժամանակ նշեց, որ բնակչությունը բուռն հակազդեցություն է ցուցաբերում թուրքական մամուլի ներկայացուցիչներին՝ սպառնալով. «Թուրքերը դաշնակցելով իսլամի թշնամիներ Անգլիայի ու ԱՄՆ-ի հետ, իրենք են մեզ թշնամություն անում»:

Ի դեպ, ըստ նույն աղբյուրի, պակիստանցիները սոսկ հակակառավարական ելույթներով չեն սահմանափակվում, այլեւ երկրի տարբեր շրջաններում, հատկապես Փեշավարում ամերիկացիների դեմ կռվելու համար կամավորների հավաքագրման աշխատանքներ են կատարում՝ ստեղծելով հավաքագրման հատուկ կետեր: Այդ ընթացքում Ուսամա բեն Լադենի «Ալ Ղաիդա» կազմակերպության խոսնակը Քաթարի «Ալ Ջազիրա» հեռուստակայանի էկրանից զգուշացնում է. «Պատերազմը փոխադրելու են Մ. Նահանգների սիրտը»:

Ինչ վերաբերում է թալիբներին, ապա նրանք սահմանով անցնում եւ դիրքավորվում են Պակիստանի տարածքում: Հետեւաբար չի բացառվում, որ ամերիկացիները Աֆղանստանի հետ նաեւ Պակիստանում ռազմական գործողությունների դիմեն թալիբների դեմ: Ռազմաքաղաքական իրավիճակի հետզհետե խճճումը Մուշարաֆի վարչակարգի համար Պակիստանում միմիայն այդ վարչակարգի վրա հենվող ԱՄՆ-ի իրավիճակն էլ հետն է խճճում: Թվում է, թե ռազմական գործողությունների փոխադրումը Մերձավոր Արեւելք խճճման փաստի առջեւ կկանգնեցնի Թուրքիային, իսկ Իրաքի դեմ ամերիկյան հարձակումը, ամրապնդելով քրդական ինքնավարությունն այդ երկրում, որպես սահմանագլխին վտանգավոր նախադեպ, միանգամայն կսպառնա թուրքական պետության տարածքային ամբողջականությանը: Ուրեմն, տրամաբանական պետք է համարել ինչպես Աֆղանստանի պատերազմական գործողություններին անմիջական մասնակցության, այնպես էլ այդ գործողությունների Մերձավոր Արեւելքում ծավալման Թուրքիայի քաղաքական շրջանակների մտավախությունը:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱ՞Ն, ԹԵ՞ ԻՐԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Մոտ 200 ահաբեկիչներ պատրաստ են գրոհելու Փարիզը

Ֆրանսիացիները վաղուց Աֆղանստանում են

Ֆրանսիայի միանգամից երեք հատուկ ծառայություններ՝ ՆԳՆ հակահետախուզությունը, արտաքին հետախուզությունը եւ քաղաքական հակահետախուզությունը, հաղորդումներ են տարածել, որ մոտ 200 ահաբեկիչներ պատրաստ են գրոհելու Փարիզը եւ երկրի մյուս խոշոր քաղաքները: Հայտնի է, որ բեն Լադենի մարդիկ անցյալում նրանց հավաքագրել են ֆրանսիական խոշոր քաղաքների չքավորական արվարձաններից: Այս 200 ահաբեկիչների մեծ մասը ծագումով արաբ է: Կան նաեւ իսլամ ընդունած աղքատ ֆրանսիացիներ, որոնց թիվը փոքր չէ արվարձաններում: Հավաքագրված ահաբեկիչները պատրաստություն են անցել Լոնդոնում, ապա՝ Պակիստանում եւ Աֆղանստանում: Ֆրանսիա վերադառնալուց հետո նրանք ապրում են ծպտված՝ սպասելով իրենց առաջնորդի հրամաններին:

Երկրի հատուկ ծառայությունները հույս ունեն, որ կամաց-կամաց կբացահայտեն եւ կձերբակալեն վտանգավոր ահաբեկիչներին: Իշխանությունները միաժամանակ խոստովանում են, որ իրենք այսօր անզոր են կանխելու մանրէական կամ ֆիզիկական հարձակումները, մինչդեռ այդ կարգի ահաբեկչությունն առավել հավանական է համարվում:

Ֆրանսիայում բնավորված ահաբեկիչների մեջ առավել հայտնի է Զաքարիաս Մուսաուիի անունը: Ալժիրյան ծագումով այդ ֆրանսիացին սեպտեմբերի 11-ի գործողություններն իրականացրած ահաբեկչական խմբերում ողջ մնացած միակ անձն է: Հետաքննությունների դաշնային բյուրոն նրան ձերբակալեց Նյու Յորքի երկնաքերերի կործանումից անմիջապես հետո:

Սակայն Ֆրանսիայում ընդհատակյա ահաբեկչական լայն ցանցի գոյության վերաբերող հաղորդումները վերջին օրերի միակ սենսացիան չեն: Երկրի պաշտպանության նախարար Ալեն Ռիշարն անցյալ օրը հայտարարեց, որ ֆրանսիական արագ գործողության ջոկատների մարտիկները վաղուց Աֆղանստանում են եւ գործակցում են բրիտանացի եւ ամերիկացի «կոմանդոսների» հետ:

Ավելին, պարզվում է, որ ֆրանսիացիները երբեք էլ չեն հեռացել Աֆղանստանից: 1980-ական թթ. սկզբներին նախագահ Ֆրանսուա Միտերանի հրամանով Աֆղանստանում հայտնված 11-րդ հարվածային գնդի հետախույզներն ու մարտիկները սկզբում օգնում էին աֆղան մոջահեդներին, ապա սկսեցին գործակցել Հյուսիսային դաշինքի ուժերի հետ:

Միշել Պեյրար

Ֆրանսիայի իշխանությունները մեծ կորուստ են համարում Ջալալաբադի մոտերքում «Պարի մաչ» հանդեսի լրագրող Միշել Պեյրարի ձերբակալությունը: Կնոջ հագուստով ծպտված Պեյրարը փորձում էր թափանցել Քաբուլ: Ըստ երեւույթին, նրան մատնել է իր օգնականներից մեկը: «Իզվեստիայի» փարիզյան թղթակիցը չի բացառում Պեյրարի լրտես լինելու հանգամանքը: Նրան դատելու է շարիաթի հատուկ դատարանը, որը դժվար թե ներողամտություն հանդես բերի: Ֆրանսիայի կառավարությունը եւ անձամբ նախագահ Ժակ Շիրակը փորձում են ազատել Պեյրարին:

ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՔԻՐՅԱՆ

Սիխերն ամերիկացիների համար անվճար պարապմունքներ են կազմակերպում

ԱՄՆ-ում բնակվող սիխերը շուրջ կես միլիոն են: Նրանք Ամերիկա են գաղթել Հնդկաստանի Փենջաբ նահանգից, ավանդապաշտ են, կրում են ազգային տարազ, ինչը դառնում է նրանց տհաճությունների, երբեմն՝ դժբախտությունների պատճառը: Սիխերը ոչ արաբ են, ոչ էլ՝ մահմեդական: Ընդհանրապես, ամերիկացիներին դժվար է կարճ ժամանակահատվածում սովորեցնել, որ բոլոր արաբները չէ, որ մահմեդական են, կամ՝ մահմեդականները միայն արաբները չեն:

Սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունից մեկ ամիս է անցել, սակայն ԱՄՆ-ում բռնկված ռասայական խտրականությունը շարունակվում է: Ամենից շատ տուժել են սիխերը, որոնք արտաքինից որոշակի նմանություններ ունեն արաբների հետ: Ավելի քան 300 ռասայական խտրականության դեպք է գրանցվել սիխ-ամերիկացիների նկատմամբ. Արիզոնայում ոմն ամերիկացի գնդակահարել է գազալցակայանի սիխ սեփականատիրոջը, Նյու Յորքում գնդակահարվել է մեկ այլ սիխ, հրդեհվել է մի երրորդ սիխի խանութը, եւ այսպիսի ավելի քան 300 դեպք ԱՄՆ տարբեր նահանգներում: Ամերիկացիները երբեմն ընտրում են սիխերին «վաստություն անելու» տարբերակը, օրինակ, մեխերով ծակում են տաքսիների չորս անիվները:

ԱՄՆ-ի որոշ շրջաններում մինչ օրս պահպանվում է ճապոնացիների նկատմամբ ատելությունը: Հիշեցնենք, որ 1941 թ. դեկտեմբերի 7-ին ճապոնական օդուժը ռմբահարեց Փերլ Հարբորը, որի հետեւանքով զոհվեց 2.300 ամերիկացի զինվոր: Աչքի առաջ ունենալով ճապոնացիների դառը փորձը, սիխերը (համայնքը) վարձել են հասարակական հարաբերությունների (Public relations) մի կազմակերպություն եւ ամերիկացիների համար անվճար պարապմունքներ են կազմակերպում: Այս դասընթացների ընթացքում ամերիկացիներին ծանոթացնում են սիխերի պատմությանը, կրոնին, հատուկ ընդգծում, որ նրանք Ուսամա բեն Լադենի եւ Թալիբան շարժման հետ չունեն ո՛չ քաղաքական, ո՛չ կրոնական եւ ո՛չ էլ մշակութային կապեր: Նախատեսվում է ամերիկյան մամուլում պարբերաբար հարցազրույցներ տպագրել նշանավոր սիխ-ամերիկացիների հետ:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Իրաքի երկնքում խփվել է ամերիկյան լրտես օդանավ

Չորեքշաբթի հետմիջօրեին Պենտագոնը հաստատեց, որ նույն օրը «անհետացել» է ամերիկյան լրտեսական մի օդանավ: Ավելի վաղ Իրաքի պետական հեռուստատեսությունը հայտարարել էր, որ երկրի հակաօդային պաշտպանության ուժերը հարավային շրջաններում խփել են Քուվեյթի տարածքից թռած մի օդանավ: Իր անունը հրապարակել չցանկացող Պենտագոնի ներկայացուցիչը Ֆրանսպրեսի թղթակցին հայտարարեց, որ անհետացել է «Պրեդատոր» տիպի անօդաչու ինքնաթիռ, որը հեռակառավարվող լրտեսական օդանավ է:

Սա վերջին մեկուկես ամսում Իրաքի հակաօդային պաշտպանության ուժերի խփած 3-րդ լրտեսական օդանավն է: Առաջինը խփվել էր օգոստոսի 27-ին, երկրորդը՝ սեպտեմբերի 11-ին:

Պ. Բ.

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Երեկ Հայաստանի ազգային պատկերասրահի ներսերի դահլիճում հավաքվել էին հունական գրականության սիրահարները: «Նիկոս Կազանձակիսի բարեկամների միջազգային ընկերության» նախաձեռնությամբ կազմակերպվել էր «Նիկոս Կազանձակիսը եւ պոեզիան» թեմայով դասախոսություն, որի հեղինակն էր Ժնեւի կենտրոնից Երեւան ժամանած ընկերության նախագահ Գեորգիոս Ստասինակիսը: Ընկերությունն, որը մասնաճյուղեր ունի աշխարհի 60-ից ավելի երկրներում:

1957 թ. հոկտեմբերի 27-ին Գերմանիայի Ֆրեյբուրգ այն Բրեզգաու

տորոշել նրա ստեղծագործական աշխատանքի յուրաքանչյուր մասը: Կազանձակիսը, որպես հետեւողական մտավորական, ուսումնասիրել է գրական բոլոր ժանրերը գրական խմբակներից եւ դպրոցներից անկախ:

Նա հակակոնֆորմիստ էր, անհաշտ ու ազատ մարդ: Նա իր ստեղծագործություններում որոնում էր ներքին աշխարհի հարստությունը, փնտրում էր Աստծուն: Դիմում էր սրտին, այլ ոչ թե բանականությանը, պաշտում էր բնությունն ու մարդուն ընդհանրապես: Այլ կերպ ասած՝ իսկական բանաստեղծ էր:

Աթենքի համալսարանի իրավա-

հին, որ գրում եմ ձեզ, իմ առջեւ բացված են Դանթեն եւ Մանձոնին, իսկ գրասեղանս զարդարված է Հյուգոյով եւ Սոլոմոսով... Իմ մեջ սարսափելի պայքար է տեղի ունենում: Հուսով եմ կսիրեմ իրավաբանությունը: Բայց, այնուամենայնիվ, պոեզիան գրավում է ինձ: Նա կարծես սիրելի, հմայիչ դյութուհի լինի ինձ համար»:

1926 թվականից Կազանձակիսն ամբողջովին նվիրվում է պոեզիային, աշխատում «Ոդիսականի» եւ «Տերցիններ» շարքի վրա: «Ոդիսականը» կոթողային մի ստեղծագործություն է՝ բաղկացած 33.333 բանաստեղծական

Չինված սիրո զոսում

Նիկոս Կազանձակիսի գրականությունը կրկին ներկայացվեց Երեւանում

քաղաքում մահացավ Նիկոս Կազանձակիսը: Երեք օր անց ֆրանսիացի բանաստեղծ Ալեն Բոսքեն «Քոմբա» թերթում գրեց. «Գրականության ամենամեծ եւ ազնվագույն կերպարներից մեկը մի քանի օր առաջ ընդմիշտ անցավ մեր օրերի մարդկանց հիշողության մեջ: Կազանձակիսի անունը հաճախ է լսվել Նոբելյան մրցանակի կապակցությամբ եւ այն հանգամանքը, որ նա այդ մրցանակն այդպես էլ չստացավ, այսօր նրա մնայուն մեծության եւս մեկ գրավականն: Կաֆկայի եւ Պրուստի, ինչպես նաեւ թերագնահատված Հերման Բրոխի հետ միասին, նա այս դարի ամենամեծ գրողներից մեկն է»:

Աշխարհն այսօր համառ ուշադրությամբ ուսումնասիրում է Կազանձակիսի գրականությունը: Վաղուց արդեն դասական գործեր են համարվում նրա «Ալեքսիս Զորբաս», «Քրիստոսը կրկին է խաչվում», «Վերջին գայթակղություն» վեպերը եւ, իհարկե, «Ոդիսականը», որոնք ներծծված են պոեզիայով (թեեւ առաջին երեքն արձակ գործեր են): Իսկապես, դժվար է գա-

բանական ֆակուլտետի ուսանող Կազանձակիսը 1902 թվականին գրում է ընկերոջը՝ Անդոնիս Անեմոյանիսին. «Փորձում եմ պոետներին դուրս հանել իմ գրասենյակից, պոեզիան՝ իմ սրտից: Պարասխոսը տեղը զիջել է Դիմարասին, Հյուգոն Շավինյեին, Լամարթինը՝ Թերինգին, իսկ պոեզիան՝ իրականությանը: Եվ, այնուամենայնիվ, այս պա-

տողից: Հեղինակն այն գրել է 13 տարի շարունակ, բնագիրը խմբագրվել է յոթ անգամ: Այստեղ հարաբերական համեմատության մեջ են առասպելական Ոդիսեւսը եւ ժամանակակից մարդը:

Կազանձակիսի համար բանաստեղծը ոչ միայն ստեղծագործող է, այլեւ մարտիկ: 1946 թվականի մայիսին, որպես հույն գրականագետների ընկերության նախագահ, Կազանձակիսն Աթենքում ողջունում է Պոլ Էլյուարին հետեւյալ խոսքերով. «Միայն բանաստեղծ լինելը մեր ժամանակներում այլեւս բավական չէ: Մարտիկն առանց բանաստեղծի կուրորեն կպայքարեր: Մեզ ենք բոցավառվող եւ անհատաղ գործողության անողոք զոսի՝ զինված սիրո զոսի»:

Նիկոս Կազանձակիսի գրականության հայ երկրպագուների համար նրա բարեկամների միջազգային ընկերության նախագահ Գեորգիոս Ստասինակիսի հետ երեւանյան երկրորդ հանդիպումը հավելյալ բարեկամներ ավելացրեց եղած տասնյակ հազարավորներին:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Հայ գրողները հանդիպեցին եվրոպացի գրչակիցների հետ

«Գրական տապան-2001»-ը մոտենում է ավարտին

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Գրական տապան-2001» ծրագրի շրջանակներում Հայաստանում են գտնվում տասնյակ գրողներ եվրոպական 17 երկրներից, այդ թվում Ռուսաստանից, Բելառուսից, Իռլանդիայից, Սլովենիայից, Գերմանիայից, Բելգիայից, Լեհաստանից, Լատվիայից եւ Թուրքիայից: Այցելության նպատակն է զարգացնել կապերը Հայաստանի եւ Եվրոպայի գրողների, գրական թարգմանիչների եւ հրատարակիչների միջեւ, տարածել հայ գրականությունը եվրոպական երկրներում եւ եվրոպականը՝ Հայաստանում: 13 օր հոկտեմբերի 2-14-ը գտնվելով Հայաստանում եւ ծանոթանալով երկրի պատմությանը, հին ու նոր արվեստին, ժամանակակից կյանքին, եվրոպացի գրողներն իրենց ստեղծագործություններում կարտացոլեն ստացած տպավորությունները, որոնք առանձին գրքով կհրատարակվեն 2002 թվականին:

Հոկտեմբերի 11-ին Հայաստանի Գրողների միությունում եվրոպացի գրողները հանդիպեցին հայ գրչակիցների հետ: Ինչպես նշեց միության նախագահ Լեւոն Անանյանը, այսքան նշանավոր գրողների այցը Հայաստան իսկական իրադարձություն է, որը հնարավորություն է ստեղծում տարբեր երկրների միջեւ հաստատել գրական կապեր:

Արտասահմանցի գրողների

խոսքերով, իրենց երկրներում կարելի է ապրել զուտ գրող լինելով, թեեւ կան որոշակի բարդություններ: Բրյուսելից ժամանած գրող Սերժ Վան Դույնհովենը նշեց, որ ինքն արդեն երկար տարիներ նորմալ ապրում է գրողի աշխատավարձով եւ միաժամանակ ընդգծեց, որ ներկայիս գրողները, այնուամենայնիվ, չունեն այն հեղինակությունը, ինչ նախորդ դարերում: Իռլանդիայում գրողներին մեծ աջակցություն է ցուցաբերում կառավարությունը, նաեւ հասարակական կազմակերպությունները, ինչը հնարավորություն է տալիս գրողին զբաղվել իր առաքելությամբ: Գրելը նրանց համար հիմնականում հոգու կանչ է, ինքնաարտահայտման միջոց, որոշ դեպքերում նաեւ բիզնես:

Թուրքիայից ժամանած գրող Ասլի Էրդողանը նշեց, որ ի տարբերություն մյուս երկրների, իր երկրում շատ գրողներ հետապնդվում են իրենց քաղաքական հայացքների, գաղափարների համար: Ներկայումս այդ պատճառով Թուրքիայի բանտերում են գտնվում 100-ից ավելի լրագրողներ եւ գրողներ: Ըստ Ասլի Էրդողանի, Թուրքիայի կառավարությունը խիստ վերահսկում է գրողների եւ լրագրողների աշխատանքը, ինչը բերում է նրան, որ իսկական մտավորականները հալածվում եւ նետվում են բանտերը:

«Դիլիջան» արգելոցը կվերածվի ազգային պարկի

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ կառավարությունն ընդունել է «Դիլիջանի արգելոցը» ազգային պարկի վերածելու որոշում:

Արգելոցն ունի 40 հազար 343 հա ընդհանուր տարածք: Այն հայտնի է իր անտառային լանդշաֆտով՝ հիմնականում կաղնու, հաճարենու եւ բոխու ծառատեսակներով: Հարուստ է նաեւ բուժիչ հանքային աղբյուրներով եւ պատմաճարտարապետական կոթողներով (Հաղարծին, Ջուխտակ, Մաթոսա, Մխնաթար եւ Գոշա վանքեր): Արգելոցը տարածված է Փամբակի, Արեգունու, Միափորի, Իջեւանի եւ Հալաբի հովտահայաց լանջերին՝ 1070-2900 մ բարձրության վրա: Այդ տարածքում են Պարզ, Տզրկա գեղատեսիլ լճերն ու Աղստեւ գետի ավազանը: Արգելոցի բուսաշխարհում հաշվվում է ավելի քան 900 բույս, որոնցից 29 գրանցված են Հայաստանի եւ նախկին ԽՍՀՄ Կարմիր գրքերում: Կենդանական աշխարհն ընդգրկում է երկկենցաղների եւ սողունների 20, թռչունների՝ 147 եւ կաթնասունների 45 տեսակ:

Արգելոցային ռեժիմի պահպանման հարցում, ինչպես նշեց փոխնախարարը որոշակի դժվարություններ են ստեղծում շրջակա բնակավայրերի՝ Դիլիջան քաղաքի, Թեղուտ, Շամախյան, Կույբիշեւ եւ Գոշ գյուղերի բնակիչները, որոնք միայն վաթսունական ծգնաժամի տարիներին հատել էին 4000 անտառածածկ տարածքներ:

Դիլիջանի արգելոցը ազգային պարկի վերածելու ծրագիրը, ըստ Ա. Ջիրոյանի, հնարավորություն կտա ապահովել տարածքի կենսաբազմազանության պահպանումը, զարկ տալ տուրիզմի եւ հանգստյան գոտու զարգացմանը: Ըստ ծրագրի՝ ազգային պարկը բաժանվելու է երեք գոտիների՝ արգելոցային (7150 հա), հանգստյան (7170 հա) եւ տնտեսական (25 հազար 423 հա): Պահպանության գործնական եւ իրավական մեխանիզմների միջոցով հնարավորություն կստեղծվի արդյունավետ օգտագործել նաեւ արգելոցի հարստությունը:

Ի ճանաչումն գործի

Անցած օրը նշանավորվեց մի շարք կոչումների շնորհմամբ: Երեւանի քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանի հրամանագրով՝ հայրենյաց մշակույթի, գիտության, քաղաքագիտության բնագավառներում մեծ ներդրում ունենալու համար «Երեւանի պատվավոր քաղաքացի» կոչում շնորհվեց Հովհաննես Չեքիջյանին, Հրանտ Մաթեւոսյանին, Հակոբ Հակոբյանին, Սեն Արեւշատյանին, Վլադիմիր Մովսիսյանին:

Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի ակադեմիական թատրոնում կայացավ հանդիսություն, որի ժամանակ պրն Ռոբերտ Նազարյանը մեծապես արժեւորելով հիշյալ մտավորականների անուրանալի վաստակն իրենց ասպարեզների զարգացման ազգանվեր գործում՝ նրանց հանձնեց Երեւանի պատվավոր քաղաքացու վկայագրերը:

Հանդիսությանը ներկա էին ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, ԱԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանը, պատգամավորներ, պետական այլ այրեր:

Հանդիսության արարողության մաս կազմեց տոնական համերգը:

Բացի այդ ԽՍՀՄ ժողովրդական արտիստ, ԽՍՀՄ եւ Հայաստանի պետական մրցանակների դափնեկիր պրոֆեսոր Հովհաննես Չեքիջյանին շնորհվեց էկոլոգիայի եւ կենսաապահովության անվտանգության միջազգային ակադեմիայի իսկական անդամի կոչումը:

Հայֆիլհարմոնիայի համերգային փոքր դահլիճում հանդիսությամբ հանձնելով վկայագիրը, հիշյալ ակադեմիայի Հայաստանի մասնաճյուղի նախագահ, գիտությունների դոկտոր Վիլեն Չալաբովը մասնավորապես նշեց, որ երաժշտությունը նույնպես բուժելու, մարդու ներաշխարհի էկոլոգիան անբասիր պահելու առաքելությամբ է օժտված: Ազնիվ գործ, որին հայ խմբավարական արվեստի անզուգական վարպետ Հովհաննես Չեքիջյանը անձնվեր ծառայում է ահա 40 տարիներ անընդմեջ:

Շուրջ 6 տարի գոյություն ունեցող էկոլոգիայի եւ կենսապահովման միջազգային ակադեմիայի (կենտրոնը Սանկտ Պետերբուրգում է) 50 իսկական անդամներից հիշյալ բարձր կոչումն առաջին անգամ է տրվում արվեստագետին:

Թ. Հ.

«5165»-ը ֆիլմ է «Արարատի» մասին

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Երեւան» կինոստուդիան ավարտել է «5165» սիմվոլիկ վերնագրով ֆիլմի նկարահանումները:

Ըստ կինոստուդիայի տնօրեն Տիգրան Խզմալյանի, դա վավերագրական ֆիլմ է, որը պատմում է «Արարատ» բիբլիական լեռան մասին, իսկ «5165» վերնագիրը խորհրդանշում է լեռան բարձրությունը:

Օգտագործված կադրերը լեռան վրա նկարել ու կինոստուդիային է տրամադրել ուկրաինահայ Սերգեյ Կայֆաջյանը, որը լեռան գագաթն էր բարձրացել 2000 թվականի ամռանը, միջազգային արշավախմբի հետ:

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

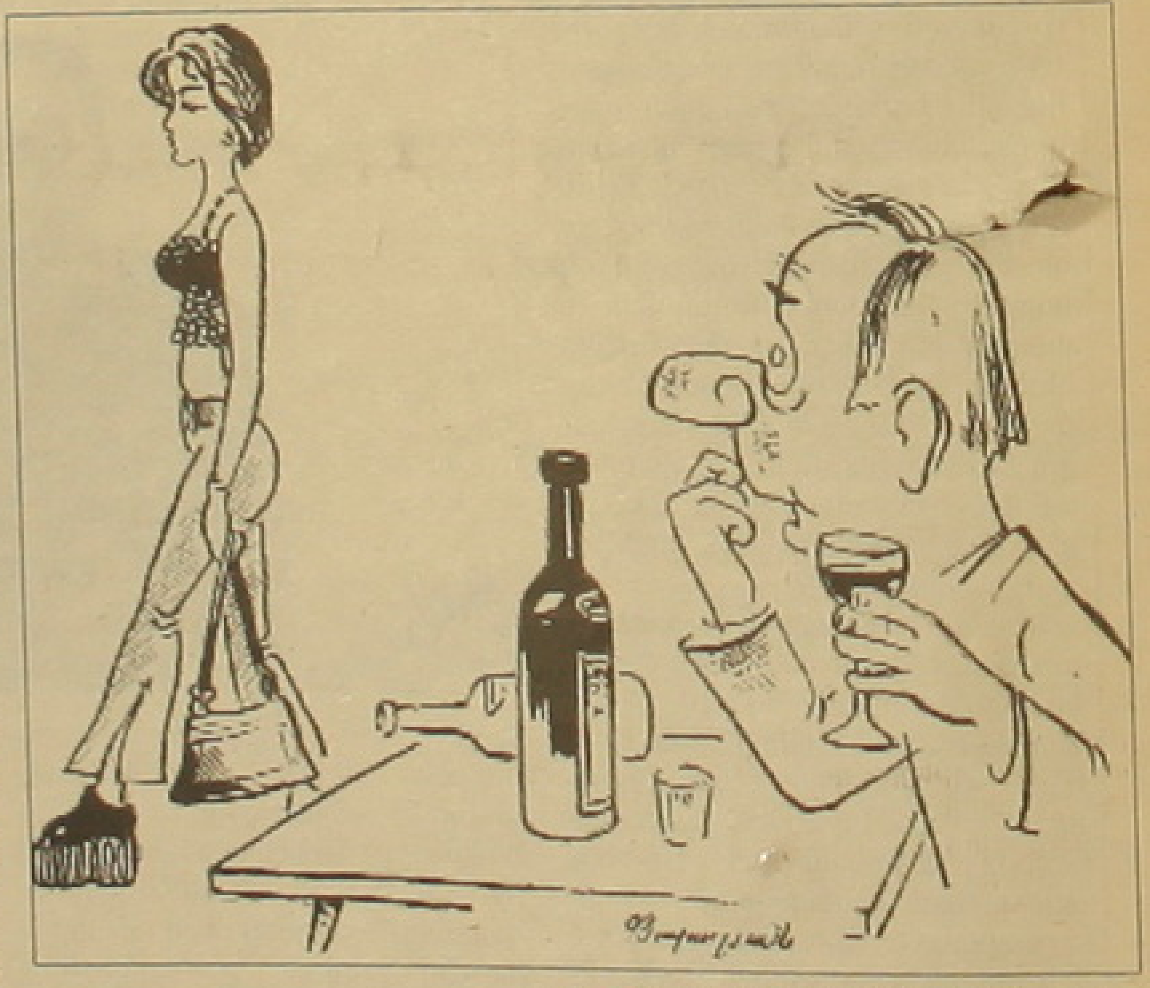

«Քանի՞ շիշ խմեմ, որ աչքիս սիրուն երեւա»:

ARMENTEL

Հայտարարություն

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ՝ համակարգիչների արտաքին սարքերի մատակարարման համար:

Մրցույթի անցկացման պայմանները, սարքավորումների տեխնիկական նկարագրությունը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ Արմենտել ՀՁ, Ահարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ.՝ 28.70.66

Առաջարկների ներկայացման վերջին ժամկետը հոկտեմբերի 29-ի ժամը 12:00-ին:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ARMENTEL

Հայտարարություն

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ՝ համակարգչային սարքավորումների մատակարարման համար:

Մրցույթի անցկացման պայմանները, սարքավորումների տեխնիկական նկարագրությունը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ Արմենտել ՀՁ, Ահարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ. 28-70-66:

Առաջարկների ներկայացման վերջին ժամկետը նոյեմբերի 26-ի ժամը 12:00-ն է:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԱԶԳ

Մարզական

Երեւանը շախմատային մրցամարտերի թատերաբեմ

Այսօր մեկնարկում է շախմատի աշխարհի թիմային 5-րդ առաջնությունը

Վաղուց արդեն գեղեցիկ ավանդույթ է դարձել, որ աշնանը Երեւանը դառնում է շախմատային խոշոր մրցաշարերի անցկացման վայր։ Հերթական անգամ Հայաստանի մայրաքաղաքն իր վրա է բեւեռել շախմատասեր հասարակության ուշադրությունը. այսօր օպերայի եւ բալետի թատրոնի շենքում մեկնարկում է շախմատի աշխարհի թիմային 5-րդ առաջնությունը։ Այն անց է կացվում չորս տարին մեկ անգամ։ Նախորդ չորս առաջնությունները տեղի են ունեցել շվեյցարական Լյուցեռն քաղաքում։ Այս անգամ ՖԻԴԵ-ն նախապատվությունը տվեց Երեւանին, թեեւ Լյուցեռնը եւս դրել էր իր թեկնածությունը։

Կանոնակարգի համաձայն, աշխարհի թիմային առաջնությանը մասնակցելու իրավունք է տրվում միայն 10 ուժեղագույն հավաքականներին։ Նախ, թույլատրվում է մասնակցել շախմատի համաշխարհային նախորդ օլիմպիադայի մրցանակակիրներին (Ռուսաստան, Գերմանիա, Ուկրաինա), կազմակերպիչ երկրի հավաքականին եւ տարբեր մայրցամաքների չեմպիոններին։ Քանի որ Հայաստանի հավաքականը Եվրոպայի ներկայիս չեմպիոնն է եւ որպես կազմակերպիչ երկիր արդեն իրավունք էր ձեռք բերել մասնակցելու առաջնությանը, ուստի Եվրոպան ներկայացնելու պատիվը տրվելու է 2-րդ մրցանակակիր Հունգարիայի շախմատիստներին։ Ասիական մայրցամաքի ներկայացուցիչն է Ուզբեկստանի հավաքականը, ամերիկյանը՝ Կուբան։ Աֆրիկան պիտի ներկայացներ ոչ թե չեմպիոն երկրի հավաքականը, այլ աֆրիկյան մայրցամաքի ուժեղագույն շախմատիստներից կազմավորված թիմը։ Սակայն վերջին պահին աֆրիկացիները հրաժարվել են մրցաշարից։ Երկու երկրների՝ Իրանի եւ Մակեդոնիայի հավաքականները մրցաշարին հրավիրվել են ՖԻԴԵ-ի կողմից։

Այսպիսով, 9 ուժեղագույն հավաքականներն այսօր կսկսեն մրցավեճն աշխարհի թիմային 5-րդ առաջնության հաղթողի կոչման համար։ Այսօր ժամը 11-ին տեղի կունենա մրցաշարի բացման հանդիսավոր արարողությունը, իսկ ժամը 16-ին գործի կդրվեն շախմատային ժամացույցները եւ կտրվի մրցաշարի մեկնարկը։

Մրցակարգի համաձայն, յուրաքանչյուր թիմում ընդգրկված են չորս հիմնական եւ երկու պահեստային շախմատիստներ։ Այս բաժանումը խիստ պայմանական է, քանի որ գրեթե բոլոր թիմերում էլ բավական հավասարաչափ գրոսմայստերներ են ընդգրկված։

Բնականաբար, առաջին հերթին հայ շախմատասերներին հետաքրքրում է Հայաստանի հավաքականի կազմը։ Մեր թիմի պատիվը կպաշտպանեն Վլադիմիր Հակոբյանը, Ռաֆայել Վահանյանը, Սմբատ Լպուտյանը, Կարեն Ասրյանը, Աշոտ Անաստասյանն ու Արտաշես Մինասյանը։

Ըստ նախնական հայտի, Ռուսաստանը կներկայացնեն Պյոտր Սվիդլերը, Ալեքսանդր Գրեեւը, Ալեքսանդր Գրիշչուկը, Սերգեյ Ռուբլեւսկին, Ալեքսանդր Մոտիլյովն ու Կոնստանտին Սակաեւը։ Ուկրաինայի հավաքականում կխաղան Վասիլի Իվանչուկը, Ռուսլան Պոնոմարյովը, Վլադիմիր Բակլանը, Վյաչեսլավ Էյնգորնը, Վադիմ Մալախատկոն եւ Օլեգ Ռոմանիշինը։ Գերմանացիների կազմում են Ռուստեմ Դաուտովը, Ալեքսանդր Գրաֆը, Արթուր Յուսուպովը, Թոմաս Լյութերը, Քրիստոֆեր Լուտցն ու Ուվե Բյոնշը։ Հունգարիայի հավաքականը կգլխավորի Պետեր Լեկոն։ Նրա խաղընկերները կլինեն Զոլթան Գիմեշին, Ռոբերտ Ռուխը, Զոլթան Վարգան, Պետեր Ակսը, Գաբոր Կալլային։

Ուզբեկստանի հավաքականի առաջատարը Ռուստամ Կասիմջանովն է։

Մրցաշարի գլխավոր մրցավարը հոլանդացի Հերդ Գիյսենն է։ Աշխարհի թիմային առաջնության ընթացքը լայնորեն կլուսաբանվի համակարգչային ինտերնետ ցանցով։ Այդ նպատակով օգտագործվելու են հատուկ էլեկտրոնային միջոցներով լիցքավորված խաղասեղաններ, որոնց շնորհիվ կատարվող յուրաքանչյուր քայլն անմիջապես կգրանցվի համակարգչում։

«Սպարտակը» կորցրել է իր դեմքը

Չեմպիոնների լիգայի «E», «F», «G» եւ «H» խմբերում կայացան 1-ին տուրից հետաձգված հանդիպումները։ «E» խմբում առաջատարի դերը ստանձնեց շոտլանդական «Սելթիկը», որը սեփական հարկի տակ հաղթեց «Ռոզենբորգին»։ Միակ գնդակը խաղի 21-րդ րոպեին խփեց Թոմփսոնը։ Իսկ ահա առաջատարների՝ «Յուվենտուսի» եւ «Պորտոյի» հանդիպման ժամանակ դարպասները մնացին անառիկ, չնայած երկու կողմերի գործադրած ջանքերին։

«F» խմբում գերազանց է հանդես գալիս «Բայերը»՝ տոնելով 3-րդ անընդմեջ հաղթանակը։ Այս անգամ գերմանացի ֆուտբոլիստները 2-1 հաշվով հաղթեցին խմբի ետնապահ «Ֆեներբախչեին», որի համար մրցաշարը կարելի է ավարտված համարել։ «Բարսելոնի» ֆուտբոլիստները կարեւոր հաղթանակ տոնեցին «Լիոնի» նկատմամբ՝ շնորհիվ Կլյույվերտի եւ Ռիվալդոյի խփած գոլերի։

«G» խմբում մեծ հետաքրքրություն էր ներկայացնում «Օլիմպիակոսի» եւ «Մանչեստր յունայթեդի» մրցավեճը։ Բոլորի հիշողության մեջ դեռ թարմ են մի քանի օր առաջ կայացած Անգլիա-Հունաստան խաղի դրամատիկ պահերը, երբ միայն ավելացված ժամանակում, շնորհիվ Բեքհեմի խփած գոլի, անգլիացիներին հաջողվեց փրկել խաղը եւ եզրափակիչի ուղեգիր նվաճել։ «Օլիմպիակոսի» հետ խաղում էլ աչքի ընկավ Բեքհեմը, որը 66-րդ րոպեին բացեց հաշիվը, իսկ խաղավերջում Կոուլը կրկնապատկեց այն։ Այդ հաղթանակի շնորհիվ «Մանչեստր յունայթեդը» շրջանցեց «Դեպորտիվոյին», որը հյուրընկալվելիս ոչ-ոքի (1-1) ավարտեց հանդիպումը «Լիլի» հետ։

Իր երկրպագուներին կրկին հիասթափեցրեց «Սպարտակը», որը կորցրել է իր դեմքը։ Պրահայում սպարտակցիները խաղի մեծ մասն անցկացրին պաշտպանությունում, որն այդ օրը սխալներով էր գործում։ Արդյունքում «Սպարտակը» զիջեց 0-2 հաշվով եւ ստանձնեց ետնապահի դերը։

«Ֆեյենոորդի» եւ «Բավարիայի» մրցախաղն անցավ լարված մրցապայքարում։ Գրանցվեց մարտական ոչ-ոքի (2-2)։

Խաղերի արձանագրություններից

«E» խումբ

«Սելթիկ»–«Ռոզենբորգ»՝ 1-0 (1-0)
Թոմփսոն (21)
«Պորտո»–«Յուվենտուս»՝ 0-0

«F» խումբ

«Բայեր»–«Ֆեներբախչե»՝ 2-1 (1-1)
0-1՝ Ռեվիվո (6), 1-1՝ Լուսիու (36), 2-1՝ Բալլակ (59)
«Բարսելոն»–«Լիոն»՝ 2-0 (0-0)
Կլյույվերտ (79), Ռիվալդո (87՝ 11 մ)

«G» խումբ

«Լիլ»–«Դեպորտիվո»՝ 1-1 (0-0)
0-1՝ Վալերոն (49), 1-1՝ Օլյուֆադե (87)
«Օլիմպիակոս»–«Մանչեստր յունայթեդ»՝ 0-2 (0-0)
Բեքհեմ (66), Կոուլ (82)

«H» խումբ

«Սպարտա»–«Սպարտակ»՝ 2-0 (0-0)
Կինցլ (56), Սյոնկո (88)
«Ֆեյենոորդ»–«Բավարիա»՝ 2-2 (2-1)
0-1՝ Էլբեր (13), 1-1՝ Հոյդոնկ (38), 2-1՝ Թոմասոն (45), 2-2՝ Էլբեր (50)

«E» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Սելթիկ	3	2	0	1	4-3	6
2. Յուվենտուս	3	1	2	0	4-3	5
3. Պորտո	3	1	1	1	2-2	4
4. Ռոզենբորգ	3	0	1	2	2-4	1

«F» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Բայեր	3	3	0	0	5-2	9
2. Բարսելոն	3	2	0	1	6-2	6
3. Լիոն	3	1	0	2	1-3	3
4. Ֆեներբախ.	3	0	0	3	1-6	0

«G» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Մանչեստր Յ	3	2	0	1	4-2	6
2. Դեպորտիվո	3	1	2	0	5-4	5
3. Լիլ	3	1	1	1	4-3	4
4. Օլիմպիակ.	3	0	1	2	3-7	1

«H» խումբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Սպարտա	3	2	1	0	6-0	7
2. Բավարիա	3	1	2	0	5-3	5
3. Ֆեյենոորդ	3	0	2	1	4-8	2
4. Սպարտակ	3	0	1	2	3-7	1

Հայտարարություն

Երեւանի քաղաքապետարանի պետական սեփականություն հանդիսացող հողամասերի վարձակալության եւ օտարման մրցութային եւ աճուրդային հանձնաժողովը հայտարարում է քաղաքաշինական նպատակներով հողերի երկարատեւ վարձակալության մրցույթ երկրորդ անգամ

Հողամասի հասցեն (գտնվելու վայրը)	Ծածկագիրը	Մակերեսը՝ քմ
1. Բաբաջանյան փող. հ. 25/1 շենքի դիմաց	Մ 01-77	237.5
2. Հանրապետության փող.	Մ 01-73	1200.0
3. Քանաքեռ, ուռուցքաբանության ինստիտուտին հարակից հատված	Մ 01-81	40.0
4. Շիրազի փող. ձախակողմյան մասում	Մ 01-15	1000.0

Մրցույթին մասնակցելու իրավունք ունեն՝

ա) ՀՀ քաղաքացիները
բ) ՀՀ իրավաբանական անձինք եւ օտարերկրյա կազմակերպությունները
գ) Օտարերկրյա քաղաքացիներն ու քաղաքացիություն չունեցող անձինք
դ) Օտարերկրյա պետություններն ու միջազգային կազմակերպությունները։

Մրցույթի պայմանների մանրամասներին ծանոթանալու եւ հրավեր ստանալու համար դիմել Երեւանի քաղաքապետարանի տնտեսական քաղաքականության եւ ներդրումային վարչություն (սենյակ 309, հեռ. 54-18-62)։ Մրցույթը կայանալու է Երեւանի քաղաքապետարանում 14.11.2001 թ.։ Հայտերի ընդունումը դադարեցվում է նշված ժամկետից երեք աշխատանքային օր առաջ։

ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ՈՒ ԱՃՈՒՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հրավիրում ենք պրեմիերայի
Նոյեմբերի 12-ին եւ 14-ին, ժ. 19:00,
«Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում
կկայանա
Ռոսինիի «ՍԵՎԻԼՅԱՆ ՍԱՓՐԻՉ»
օպերայի համերգային կատարումը

Կատարմանը մասնակցում են
«Սերենադ» կամերային նվագախումբը
Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի փողային խումբը
Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ երգչախմբի արական խումբը

Մենակատարներ՝
Ջուլիետ Գալստյան (Շվեյցարիա)
Քրիստինե Սահակյան
Մկրտիչ Բաբաջանյան
Սուրեն Զուրաբյան
Գրիգոր Շագոյան
Սուրեն Շահիջանյան (Ֆրանսիա)
Հայկ Պատիկյան
Արսեն Սողոմոնյան

Դիրիժոր՝ **Էդուարդ Թոփչյան**
Խմբավար՝ **Գեւորգ Մուրադյան**

2000/2001 թթ. համերգաշրջանի հովանավոր՝
AGBU- Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում ենք զանգահարել 560645 հեռախոսահամարով։

ՀՖՆ-Ի ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Տեղեկանք

Երեւանի քաղաքապետարանում, նրա կառուցվածքային ստորաբաժանումներում եւ թաղապետարաններում հսկողական դիմում-բողոքների, կազմակերպությունների գրությունների եւ քաղաքապետի որոշումների ու կարգադրությունների 2001 թ. 9 ամսվա արդյունքների վերլուծություն

1. 2001 թ. 9 ամսվա ընթացքում քաղաքապետի եւ նրա տեղակալների կողմից հսկողության վերցված բնակչության նամակների վերլուծության արդյունքում արձանագրվել է հետեւյալ պատկերը։

Ստացված նամակների թիվը 4504 է։ Քաղաքապետի եւ նրա տեղակալների տված հանձնարարականների թիվը՝ 5852, հսկողության է վերցվել 1689 հանձնարարական, որից ժամանակին կատարվել է 977-ը (57,8%), 703-ը կատարվել է ուշացումով, 9-ը չի կատարվել։

Գործունեության արդյունքները ըստ ամիսների

	հունվար	փետրվար	մարտ	ապրիլ	մայիս	հունիս	հուլիս	օգոստոս	սեպտեմբեր
Բնակչության դիմում	183	191	239	360	117	174	128	167	130
կատարման տոկոս	67%	89%	97%	96.82%	99.19%	98.75%	99.36%	98.92%	99.2%
կատարման գործակից	0.57	0.75	0.77	0.78	0.79	0.8	0.82	0.84	0.84

2. Քաղաքապետարանի ընդհանուր բաժնի կողմից անցած ինը ամիսների ընթացքում գրանցվել է 5136 գրություն։ Քաղաքապետի եւ նրա տեղակալների կողմից տրվել է 9148 հանձնարարական, հսկողության է վերցվել 1380 գրություն, որից ժամանակին կատարվել է 905 գրության հանձնարարական (65,6%), 475-ը կատարվել է ուշացումով, 16-ը չի կատարվել։

Գործունեության արդյունքները ըստ ամիսների

	հունվար	փետրվար	մարտ	ապրիլ	մայիս	հունիս	հուլիս	օգոստոս	սեպտեմբեր
Կազմակերպ. նամակ.	169	178	214	167	93	184	119	128	128
կատարման տոկոս	64%	78%	93%	94.83%	97.6%	97.27%	98.1%	98.56%	98.48%
կատարման գործակից	0.6	0.69	0.7	0.71	0.77	0.82	0.83	0.85	0.82

Որոշումներ եւ կարգադրություններ

Այս տարվա ինն ամիսների ընթացքում քաղաքապետի կողմից ընդունվել է 1177 որոշում եւ 138 կարգադրություն։ Հսկողության վերցված 989 հանձնարարականներից ժամանակին կատարվել են 684-ը (69,1%)։ Հանձնարարականների կատարման տոկոսը՝ 99.6, գործակիցը՝ 0.85, 301-ը կատարվել է ուշացումով, 4-ը չի կատարվել։

Գործունեության արդյունքները ըստ ամիսների

	հունվար	փետրվար	մարտ	ապրիլ	մայիս	հունիս	հուլիս	օգոստոս	սեպտեմբեր
Որոշում. կարգադրութ.									
կատարման տոկոս	92.0%	96.0%	99.0%	99.0%	99.0%	98.07%	99.34%	99.52%	99.6%
կատարման գործակից	0.78	0.82	0.86	0.88	0.89	0.85	0.89	0.89	0.89

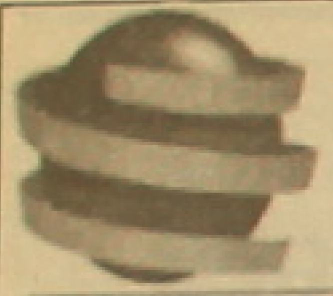

ՀԵՌՈՒՍՏԱԼՐԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

«Ինտերնյուս» հասարակական կազմակերպությունը հայտարարում է չորս շաբաթյա հեռուստալրագրության դասընթացներին մասնակցելու մրցույթ: Դասընթացը տեղի կունենա ս/թ նոյեմբերի 5-ից դեկտեմբերի 1-ը: Ծրագիրն իրականացվում է Միացյալ Նահանգների Միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) աջակցությամբ:

Դիմել կարող են Հայաստանում գործող հեռուստաընկերությունների լրատվական ծառայությունների լրագրողները եւ օպերատորները: Նախատեսված մասնակիցների քանակը՝ 12 (8 լրագրող, 4 օպերատոր): Գլխավոր կոնսուլտանտ՝ Իմելդա Ռեյնոլդս (Մեծ Բրիտանիա):

Տեսական եւ գործնական վերապատրաստման դասընթացը կընդգրկի այնպիսի առարկաներ ու ոլորտներ, ինչպիսիք են ինֆորմացիոն ժուռնալիստիկայի տեսությունը եւ պրակտիկան, լրագրողական էթիկան, լրագրողական գործունեության իրավական տեսանկյունները, խոսքի վարպետությունը, ինտերնետ լրագրողների համար, նկարահանում եւ մոնտաժ (ուսանողները հնարավորություն կստանան ինքնուրույն նկարահանել եւ մոնտաժել սեփական սյուժեները):

Մասնակիցները 2 շաբաթ կաշխատեն հեռուստատեսային լրատվական ծառայության աշխատանքային ռեժիմով:

Դասընթացի ավարտին կտրվի համապատասխան վկայական:

Դասընթացն անվճար է, իսկ շրջաններից ժամանած մասնակիցները կապահովվեն հյուրանոցով եւ սննդով:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ ս/թ հոկտեմբերի 20-ը Ինտերնյուսի գրասենյակ պետք է ներկայացնեն.

- Լրատվական որեւէ ծրագրով եթեր գնացած 2 սյուժե (VHS տեսաերիզի վրա)՝ նրանցից մեկի սցենարական պլանի հետ (տեսաշար, ձայնաշար, հարցազրույցներ):
- Սթենդ-ափ. մի քանի խոսք կադրում ձեր մասին եւ թե ինչու եք ընտրել լրագրողի մասնագիտությունը (30-40 վրկ, նույն տեսաերիզի վերջում):
- Լրացված դիմում-հարցաթերթիկ (կարող եք ստանալ Ինտերնյուսի գրասենյակում):
- Երաշխավորագիր կայանի տնօրենի կողմից:

Մրցութային հանձնաժողովը կազմվելու է Ինտերնյուսի համապատասխան մասնագետներից:

Ընտրության չափանիշներն են.

- Նվազագույնը մեկամյա լրագրողական կամ օպերատորական աշխատանքային փորձ հեռուստատեսությունում:
- Ներկայացված սյուժեների համապատասխանությունը լրատվության մեջ ընդունված միջազգային չափանիշներին (գրագետ տեքստ, համապատասխան տեսաշար, օբյեկտիվություն, իրազեկություն եւ այլն):
- Մասնագիտական մոտիվացիա
- Անհրաժեշտ փաստաթղթերի առկայություն:

Թեկնածուների հետ կանցկացվի հարցազրույց:

Մրցույթի արդյունքները հայտնի կդառնան ս/թ հոկտեմբերի 25-ին:

Բոլոր հարցերով կարող եք դիմել Ինտերնյուսի ուսումնական ծրագրերի բաժին. հեռ. 52-55-27, 58-36-20, էլ. փոստ davida@internews.am, հասցե. Երեւան, Արշակունյաց 3:

Հայտարարություն

ARMENTEL

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ՝ ցանցային սարքավորումների մատակարարման համար:

Մրցույթի անցկացման պայմանները, սարքավորումների տեխնիկական նկարագրությունը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ Արմենտել ՀՁ, Սիարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ.՝ 28-70-66:

Առաջարկների ներկայացման վերջին ժամկետը նոյեմբերի 12-ի ժամը 12:00-ն է:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Հայտարարություն

UNITED METHODIST COMMITTEE ON RELIEF

UMCOR

ԱՄՔՈՐ ամերիկյան կազմակերպությունը, որը սեպտեմբերից սկսել է ԱՐԵԳԱԿ միկրովարկային ծրագրի իրականացումը Երեւան քաղաքում, հետաքրքրված անձանց տեղեկացնում է, որ փոխվել է ծրագրի գրասենյակի գտնվելու վայրը:

Մեր նոր հասցեն՝ ք. Երեւան, Տերյան 25, բն. 20 եւ 21

Հեռ.՝ 53-98-87, 53-98-78, (բջջ.) 40-30-80

Երեւանում ԱՐԵԳԱԿ-ը փոխառություններ է տրամադրում գրանցված գործունեություն ունեցող կին ձեռներեցներին:

Փոխառության տրամադրման պայմաններն են՝

- գումարի չափը՝ $1000,
- ժամկետը՝ մինչեւ մեկ տարի,
- տոկոսադրույքը՝ ամսական 3%,
- տոկոսների վճարումը՝ ամսական,
- փոխառության մարումը՝ ամսական կամ եռամսյակային:

ԱՐԵԳԱԿ-ը փոխառությունները տրամադրում է առանց գրավի՝ խմբային երաշխիքով:

Մանրամասն տեղեկություններ կարող եք ստանալ ԱՐԵԳԱԿ-ի գրասենյակում:

Armex

Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա

Armenian Stock Exchange

ԾՈՒՑԱԿՎԱԾ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2001 թ. հոկտեմբերի 11-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ. ABBR	Ցուցակ Listed	Պահանջարկ* Bid			Առաջարկ* Ask			Կատարված գործարքներ Transactions				
			լավագույն գին Best price	միջ.գին Avg. price	ծավալ Total qnt.	լավագույն գին Best price	միջ.գին Avg. price	ծավալ Total qnt.	նվազ.գին Day low	առավ.գին Day high	միջ.գին Avg. price	փոփ.% Avg%	ծավալ (հազ. դրամ) Volume
ԱՐՓԱ-ՍԵՎԱՆ	ASEV	B	1350.0	1350.0	4	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՐԹԻԿԻ ՍՏԵԿԼՈՄԱՇ	ASTM	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՎՏՈԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐԻ ԳՆ	AVAG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՎԻԱՀԱՄԱԼԻՐ	AVHM	B	90.0	90.0	95	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՎՏՈԲԵՌՆԻՉ	AVTB	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱ ԳՆ	AVTM	B	350.0	350.0	3	-	-	-	-	-	-	-	-
ԲՋԵՄ ՊԼԱԶՄԱ	BHSP	B	800.0	800.0	5	-	-	-	-	-	-	-	-
ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ	CPMT	B	650.0	650.0	2	-	-	-	-	-	-	-	-
ԴԱՍՏԻԱԿԵՐՏԻ ԲՈՒԺՏԵԽ. ԳՆ	DBJG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՁՈՒԼԱԿԵՆՏՐՈՆ	DZKT	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԷԼԵԿՏՐԱՇԵՇԳՐԻՏՄԱՐՔ	ECHS	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՍԱՐՔԱՇԻՆ. ԳՆ	ECSG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ԷԼԵԿՏՐԱՇԱՐԺԻՉՆԵՐԻ ԳՆ	EELJ	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐՖՐԵԶ	EFRZ	B	1,400.0	1,400.0	5	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ՀԻԴՐՈՀԱՂՈՐԴԱԿ ԳՆ	EHHG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՆ	EJWG	B	85.0	85.0	20	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ 7	EKB7	B	1,250.0	1,250.0	2	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԳՆ	EKQG	B	400.0	400.0	100	-	-	-	-	-	-	-	-
ԷԼԵԿՏՐԱԱՊԱՐԱՏ	ELAP	B	500.0	500.0	10	-	-	-	-	-	-	-	-
ԷԼԵԿՏՐԱՄՈՆՏԱԺ	ELMJ	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
[illegible]	EMKFCO	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	EMQR	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ԺԱՄԱՑՈՒՅՑԻ ԳՆ	ERJG	B	1,350.0	1,350.0	5	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B	1,000.0	1,000.0	50	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. «ՄԱԼԱՔԻՏ» ՇԵՆ. ԳՆ	ETCG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. «ՎԱՆ» ԱՖ	EVAF	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՆ - 1	EVGI	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԳՅՈՒՄՐԻԻ ՄՍԻ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ ԿՏ	GMPG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՀԱՇՎԻՉ	HASH	B	100.0	100.0	800	-	-	-	-	-	-	-	-
ՀԱՅԾԽԱԽՈՏ	HATS	B	1,500.0	1,016.1	31	-	-	-	-	-	-	-	-
Հ ԷՊ. ՀԱՅԱՍ ԳՐՈՒՊ	HEHG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՀԱՅՔԻՄՄԵՔԵՆԱ	HOMQ	B	800.0	800.0	2	-	-	-	-	-	-	-	-
ԿԱՇԻ	KASH	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԿԱՆԱԿԱ	KNKA	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԿԱՊԱՆԻ «ՌԵԼԵ» ԳՆ	KREL	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՄԱՔՈՒՐ ԵՐԿԱԹԻ ԳՆ	MQER	B	2,400.0	2,400.0	5	-	-	-	-	-	-	-	-
ՄԵՏՇԻՆ	MTSH	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՌԵԶԻՍՏՈՐ	RZTR	B	825.0	825.0	2	-	-	-	-	-	-	-	-
ՍԵԼԵՆԱ	SELN	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՇԻՆՄԵՔԵՆԱՆՈՐՈԳՈՒՄ	SHMN	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՏԱՎՐՈՍ	TAVR	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԲԱՆԿ	UNBK	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ՎԻՏԱՄԻՆՆԵՐԻ ԳՆ	VTMG	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ԵՐ. ՌԵԼԵԻ ԳՆ	YRLE	B	-	-	-	8,000.0	8,000.0	1,000	-	-	-	-	-

* Չբավարարված պահանջարկի/առաջարկի հայտերի մասին տեղեկությունն առեւտրային նստաշրջանի փակման դրությամբ: Բոլոր գները ՀՀ դրամով: © Armex

Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերությունները

Արչինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 528986

Ակինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստոմյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ (09) 429412

Ասոթե ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ե. Քոչար 21/1, բն. 37
Հեռ.՝ 571218

Արմեքսպորտ Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 525801, 581578

Ասորոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորիչի 45ա
Հեռ.՝ (051) 40297

Ալս Էդրումջի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ասիա Բոնդ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837

Գոլդ-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Գ.Լուսավորիչի 15/1
Հեռ.՝ 525822

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 524357, 151820

Էդեն-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50, բն. 26
Հեռ.՝ 528232, 540914

Ինվեստէքս ՓԲԸ
ք. Երեւան, Չարենց 8, բն. 30բ
Հեռ.՝ 567767, 582478, 562404

Կապիտալ-Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ազատամարտիկների 7
Հեռ.՝ 569680, 526417

Կապիտալ-Մենեջմենթ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 560138

Կապիտալ-Տրաստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Գ.Լուսավորչի 15/1
Հեռ.՝ 580745

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (051) 23109

Նոր-Վեստ-Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 247
Հեռ.՝ (041) 30868

Պրիմա-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/ 26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778

Սարբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի 24
Հեռ.՝ 630480, 542547

Վիներ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805

Տոնեոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

Օրիգինալ-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 5ա
Հեռ.՝ (09) 420449

FINCA
Small Loans Big Changes

USAID-ի կողմից ֆինանսավորվող FINCA բարեգործական հիմնադրամը

աշխատանքի է հրավիրում գործունյա, լավ հաղորդական եւ կազմակերպչական ունակություններով աղջիկների եւ տղաների հետեւյալ թափուր տեղերի համար՝

1. Գանձապահ: Դիմորդները պետք է ունենան համապատասխան կրթություն եւ աշխատանքային փորձ:

2. Վարկային ծառայող անհատական եւ խմբակային փոխառությունների բաժինների համար:

Անհատական բաժնի համար դիմորդները պետք է ունենան համակարգչային գիտելիքներ (Word, Excel), տնտեսագիտական կրթություն, աշխատանքային փորձ: Անգլերեն լեզվի իմացությունը ցանկալի է:

Դիմումներն ընդունվում են Մովսես Խորենացի 28 հասցեում, մինչեւ հոկտեմբերի 19-ը

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 11 10. 2001 Գինը՝ 100 դրամ